

Regionstyrelsens protokoll

Sammanträdesdatum: 2021-06-10

Tid: 13:00 – 15:45

Plats: digitalt

§ 112-152

Beslutande

Kenneth Backgård (SJVP), ordf.

Linda Frohm (M), v ordf.

Dan Ankarholm (SJVP)

Doris Messner (SJVP)

Johnny Åström (SJVP)

Lennart Ojanlatva (SJVP)

Anita Sköld (M), ersättare

Nils-Olov Lindfors (C)

Glenn Berggård (V)

Anders Öberg (S)

Elisabeth Lindberg (S) § 112-118

Carina Strömbäck (S), ersättare §
119-152

Johannes Sundelin (S)

Anna-Carin Aaro (S), ersättare

Lennart Åström (S)

Marianne Sandström (SD)

Övriga närvarande

Anna-Stina Nordmark Nilsson, regiondirektör

Tarja Lepola, ekonomi- och planeringsdirektör

Anders Sundström (SJVP), ersättare

Majvor Sjölund (C), ersättare

Sekreterare

Henrik Berg

Justerat den juni 2021

Justerat den juni 2021

Kenneth Backgård, ordförande

Glenn Berggård, justerare

Innehållsförteckning

Val av protokolljusterare.....	4
Fastställande av slutlig föredragningslista.....	5
Fastställande av närvarorätt vid sammanträdet	6
Meddelanden till regionstyrelsen	7
Delegationsbeslut	8
Regiondirektörens rapport	10
Återrapportering från regionstyrelsens temasammanträde	11
Delårsrapport Region Norrbotten april 2021	12
Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport april 2021	20
Uppsiktsplikt över kommunalförbundet Svensk Luftambulans.....	24
Ansvarsfrihet för kommunalförbundet Svensk Luftambulans 2020.....	25
Uppsiktsplikt över kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg.....	27
Granskning av Norra sjukvårdsregionförbundet 2020	29
Revidering av verksamhetsplan och budget 2021, Norra sjukvårdsregionförbundet	31
Avsiktsförklaringar från Inera	33
Avveckling av Norrbottens Turistråd AB.....	36
Ändring i finanspolicy	39
Omfördelning av preliminära budgetramar till ny organisation 2021..	41
Driftkostnader för utökad IVA-verksamhet i samband med om- och tillbyggnad av Sunderby sjukhus.....	43
Vårdval primärvård, uppföljning januari-april 2021.....	52
Transparensbokslut Folktandvården 2020	55
Implementering av 1177.....	57
Investeringsbeslut MT, IT och övriga inventarier	61
Investeringsbeslut gällande införande av centralkassor.....	67
Investeringsbeslut fastigheter, parkeringar vid Sunderby sjukhus.....	71
Ersättningsmodell för patient- och närståendemedverkan	74
Mentorskap Modellregioner	77
Målbild Nära vård och omsorg	79

Initiativärende 8-2021 om psykisk ohälsa och självmordsförsök	83
Remiss – Struktur för ökad motståndskraft	85
Remiss – Barnets bästa när vård enligt LVU upphör	87
Remiss – Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre	89
Revisionsrapport Cancervården – Standardiserade vårdförlopp	91
Revisionsrapport Grundläggande granskning av regionstyrelsen 2020	93
Hantering av underskott, kollektivtrafiken 2020	96
Hantering av underskott, kollektivtrafiken 2021	99
Finansiering och ansökan om trafikplikt för kompletterande busstrafik Luleå-Haparanda	102
Samverkans- och finansieringsavtal avseende persontrafik på Haparandabanan	106
Uppsiktsplikt över hel- och delägda bolag 2020	109
Tillägg till aktieägaravtal – Arctic Business Incubator AB	114
Avsteg från regelverket för uteblivet besök vid coronavaccinering	115

§ 112

Val av protokolljusterare

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar utse ledamoten Glenn Berggård (V) att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 113

Fastställande av slutlig föredragningslista

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att, med tillägg av ärendet ”Avsteg från regelverket för uteblivet besök vid coronavaccinering”, fastställa föredragningslistan.

§ 114

Fastställande av närvarorätt vid sammanträdet

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att sammanträdet ska vara öppet för allmänheten.

Sammanträdet webbsänds på www.norrbotten.se.

§ 115

Meddelanden till regionstyrelsen

Dnr 755-2021

Regionstyrelsens beslut

Följande meddelanden redovisas:

Avsändare

Patientnämnden

Patientnämnden

Sjukvårdsberedningen

Regionala utvecklingsnämnden

Läns pensionärsrådet och
tillgänglighetsrådet

Polsam

ÄmneBeslut om delårsrapport april
2021

Delårsrapport april 2021

Skrivelse om ungdomsmottag-
ningarnas information till ung-
domar

Protokoll 2021-04-27

Protokoll 2021-04-21

Protokoll 2021-05-27

Bilagor:

Patientnämndens beslut om delårsrapport april 2021

Patientnämndens delårsrapport april 2021

Sjukvårdsberedningens skrivelse

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-04-27

Läns pensionärsrådets och tillgänglighetsrådets protokoll 2021-04-21

Polsam:s protokoll 2021-05-27

§ 116

Delegationsbeslut

Dnr 677-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar godkänna redovisade delegationsbeslut.

Ärendet

Följande delegationsbeslut redovisas:

Regionstyrelsens ordförande

- Fullmakt för Nils-Olov Lindfors att företräda Region Norrbotten vid AB Transitios årsstämma 2021, dnr 735-2021
- Fullmakt för Nils-Olov Lindfors att företräda Region Norrbotten vid Norrbotten AB:s årsstämma 2021
- Fullmakt för Tarja Lepola att företräda Region Norrbotten vid Norrbottens Turistråd AB:s årsstämma 2021
- Fortsatt omplacering av personal från privat aktör verksam inom vårdvalet till regionens covid-vård, dnr 65-2021

Regiondirektören

- Förordnande av dataskyddsombud, dnr 658-2021
- Försäljning av marken Björkfors 2-39, dnr 728-2021
- Dispensansökan enhetschef Gällivare sjukhus/paramedicinska enheten, dnr 744-2021
- Dispensansökan enhetschef Gällivare sjukhus/cytostatika- och dialysmottagning, dnr 744-2021

Ekonomi- och planeringsdirektören

- Beslut om godkännande av gåva från föreningen HjärtLung i Arvidsjaur, gåband till Arvidsjaur's hälsocentral, dnr 311-2021
- Avskrivning av fordringar del 1, maj 2021
- Avskrivning av fordringar del 2, maj 2021

Verksamhetschefen för upphandling

- Upphandlingsbeslut 2021-03-31 – 2021-05-06

Regionarkivarien

- Beslut om regiongemensam dokumenthanteringsplan

Bilagor:

Fullmakt AB Transitio

Fullmakt Norrbotten AB

Fullmakt Norrbottens Turistråd AB

Fortsatt omplacering av personal från privat aktör verksam inom vårdvalet till regionens covid-vård

Förordnande av dataskyddsombud

Beslut om försäljning av marken Björkfors 2-39
Dispensansökan enhetschef Gällivare sjukhus, paramedicinska enheten
Dispensansökan enhetschef Gällivare sjukhus, cytostatika- och dialysmot-
tagning
Beslut om godkännande av gåva till Arvidsjaur's hälsocentral
Avskrivning av fordringar del 1, maj 2021
Avskrivning av fordringar del 2, maj 2021
Upphandlingsbeslut 2021-03-31 – 2021-05-06
Beslut om regiongemensam dokumenthanteringsplan

§ 117

Regiondirektörens rapport

Dnr 256-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Regiondirektörens rapport enligt bilaga.

Bilagor:

Regiondirektörens rapport 10 juni 2021

Delårsrapport april 2021, division Närsjukvård Luleå-boden

Delårsrapport april 2021, division Närsjukvård Övriga länet

Delårsrapport april 2021, division Länssjukvård

Delårsrapport april 2021, division Länssjukvård – produktion och måluppfyllelse

Delårsrapport april 2021, division Folktandvård

Delårsrapport april 2021, division Service

Delårsrapport april 2021, division Service – produktion och måluppfyllelse

Delårsrapport april 2021, division Länsteknik

Delårsrapport april 2021, division Länsteknik – produktion och måluppfyllelse

Analysrapport – Kartläggning av samverkansstrukturen med civilsamhället

Analysrapport – Norrbottens roll i samhällsekonomin

Analysrapport – Kartläggning och uppföljning av arbetet med genomförande av Agenda 2030

§ 118**Återrapportering från regionstyrelsens temasammanträde**

Dnr 756-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Ordföranden informerar om regionstyrelsens temasammanträde 10 juni 2021. Vid temasammanträdet lämnades information om Nära vård samt om arbetet med psykisk ohälsa.

§ 119

Delårsrapport Region Norrbotten april 2021

Dnr 534-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att delårsrapport per april 2021 godkänns.

Yttrande till beslutsförslaget

Coronapandemin har pågått under hela första tertialet vilket har påverkat resultaten och måluppfyllelsen. Det är glädjande att produktionen åter börjat öka och tillgängligheten därmed börjat förbättras, fastän de fortfarande är på låga nivåer.

Sammanfattning

Ekonomiska resultatet per april är positivt med 358 mnkr vilket är 248 mnkr bättre än budget. Årsprognosen pekar på ett positivt resultat på 613 mnkr vilket är 74 mnkr bättre än budget.

Styrelsen för Sveriges kommuner och regioner (SKR) har i april beslutat att ändra livslängdsantagandet i den beräkningsmodell (RIPS) för pensionsåtagandet som tillämpas av kommuner och regioner. Analyser pekar på en högre livslängd, framförallt för män än det livslängdsantagande som hittills använts. Medarbetare i kommuner och regioner lever längre och det måste beaktas i beräkningen. Förändringen innebär att den beräknade pensionskulden ökar med ca 5 procent för regionerna. För 2021 innebär det en engångskostnad för Region Norrbotten på 236 mnkr som belastat resultat per april. Den kostnaden var inte känd när budgeten beslutades och är således en avvikelse mot budget.

Det finansiella målet att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning uppnås med god marginal både för perioden och i prognosen.

Bedömningen av de strategiska målen per april visar att samtliga sex strategiska målen delvis uppnåtts. En samlad bedömning av regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten, med hänsyn taget till omständigheterna (coronapandemin), har en delvis god ekonomisk hushållning.

Vid årets slut prognosticeras att två av de strategiska målen helt har uppnåtts och fyra har delvis uppnåtts.

Ärendet

Ekonomiskt delårsresultat per april

Region Norrbottens ekonomiska resultat per april är positivt med 358 mnkr vilket är 248 mnkr bättre än budget.

Verksamhetens resultat är 103 mnkr, vilket är 66 mnkr bättre än föregående år men 9 mnkr sämre än budget.

Resultatet per april har belastats av engångskostnad för förändrade livslängdsantaganden i pensionsskultsberäkningen på 236 mnkr. Totala nettokostnaderna blir därför 179 mnkr (6,3 procent) högre än förra året. Nettokostnadsutvecklingen i verksamheterna är dock låg (-2 procent).

Under perioden har verksamheterna bedrivit covidvård och den planerade verksamheten har varit neddragen med minskade kostnader och förlorade intäkter som följd. Regionen har erhållit 48 mnkr i ersättning för merkostnader för covid-verksamhet under 2021 och 30 mnkr för merkostnader under 2021. Regionen har dessutom erhållit 123 mnkr för testning och vaccination samt 11 mnkr för ökade sjuklönekostnader, där regionen haft utökade kostnader för sjuklön med 8 mnkr. De minskade kostnaderna för neddragen planerad verksamhet är i storleksordningen 125 mnkr.

Divisionerna redovisar ett positivt resultat på 1 mnkr, en förbättring med 63 mnkr jämfört med samma period föregående år vilket huvudsakligen förklaras med lägre kostnader pga. neddragen planerad verksamhet, kostnadser-sättning för provtagning och vaccination samt pågående omställning. Verksamheterna under Regionala utvecklingsnämnden har ett överskott på 9 mnkr hänförligt till kulturverksamheten och Patientnämnden har ett resultat i balans.

Skatteintäkterna ökar som följd av en förbättrad skatteunderlagsprognos. Finansnettot förbättrar resultatet med 254 mnkr och förklaras med ökning av pensionsportföljen marknadsvärde.

Balanskravsresultatet på 96 mnkr i relation till skatter och generella statsbidrag är 3,1 procent för perioden vilket innebär att regionen med god marginal når det finansiella målet på 1 procent.

Omställningen

Omställningen innebär att kostnadsminskningar och intäktsökningar om totalt 700 mnkr ska genomföras. Hittills har 360 mnkr tagits hem, 93 mnkr 2019, 220 mnkr 2020 och ca 60 mnkr under januari-april 2021. Bland annat har antalet anställda minskat med 257 personer sedan september 2019. Under 2021 fortsätter arbetet med effektiviseringar av stab-, stöd- och serviceorganisationen samt fortsatt arbete att få en ekonomi i balans i divisionerna.

Ekonomisk årsprognos

Årsprognosen pekar på ett positivt resultat på 613 mnkr vilket är 74 mnkr bättre än budget. Skillnaden mot budget beror framför allt på ökade skatteintäkter och ett högre finansnetto.

Prognosen för verksamhetens resultat är 403 mnkr vilket är 24 mnkr bättre än budget och 618 mnkr lägre än föregående år.

Prognosen bygger på att smittspridningen av covid-19 avtar i takt med att medborgarna vaccineras. Normal verksamhet förväntas starta upp och bedrivas efter sommaren, dvs. september och framåt. Då Covid-19 verksamheten fortfarande pågår i maj ökar även merkostnaderna. Regeringen har i ändringsbudgeten föreslagit ytterligare kompensation för covidvård och uppskjuten vård med 48 mnkr. Dessa medel är ännu inte beslutade och är heller inte medtagna i denna prognos.

Nettokostnadsutvecklingen prognostiseras bli +11,8 procent jämfört med föregående år vilket beror på låga nettokostnader 2020 och engångskostnad 2021 för ändrat livslängdsantagande i pensionsskultsberäkningarna på 236 mnkr.

Divisionerna sammantaget prognosticerar ett underskott på 121 mnkr. Ett underliggande underskott finns fortfarande, framför allt i verksamheterna akut omhändertagande, tandvård och hälsocentralerna. Regiongemensamma verksamheter prognosticerar ett positivt resultat med 177 mnkr.

Årsprognosen för regionala utvecklingsnämnden är 30,5 mnkr sämre än budget och förklaras av att prognosticerat underskott för Länstrafiken (regionens andel) visar ett underskott på totalt -38,2 miljoner kronor i förhållande till den av regionala utvecklingsnämnden fastställda budget för 2021. Prognosen för kulturverksamheterna är +7,7 mnkr.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning bedöms öka med 3,5 procent vilket är 140 mnkr högre än budgeterade 2 procent.

Pensionsportföljens utveckling påverkas av utvecklingen på finansmarknaderna. I prognosen görs en försiktig bedömning av utvecklingen framöver och därför bedöms pensionsportföljens marknadsvärde vara oförändrad jämfört med april. Det innebär ett positivt finansnetto med 210 mnkr vilket är 50 mnkr bättre än budget.

Balanskravsresultatet efter justering för orealiserad värdeförändring i portföljen prognosticeras till 351 mnkr vilket motsvarar 3,8 procent i relation till skatter och generella statsbidrag. Det innebär att regionen med god marginal når det finansiella målet på 1 procent och att en avsättning till resultatutjämningsreserven kan vara möjlig i bokslutet.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål

Bedömningen av måluppfyllelsen av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även aktiviteter och andra faktorer påverkar.

God ekonomisk hushållning

Den samlade bedömningen av de strategiska målen för perioden visar samtliga sex strategiska mål har delvis uppnåtts. En sammanvägning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten med hänsyn till omständigheterna (coronapandemin) har en delvis god ekonomisk hushållning. Det finansiella resultatmålet, att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning, uppnås med god marginal.

Samhälle*Ett livskraftigt län*

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Besked om flera etableringar och investeringar i länet den senaste perioden bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerade insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvariga efterfrågas. Ett väl genomfört och väl mottaget exempel på regionens insatser är arbetet med Elnätsanalys där både länets kommuner, Vattenfall och Svenska kraftnät har samlats för att få fram en gemensam bild av Norrbottens elnätscapacitet och framtida behov. Implementeringen av smartspecialiseringsstrategin har tagit viktiga steg under perioden. Nationella beslut om Norrbottenregionen i samband med infrastrukturpropositionen är gynnsamma för länet.

Påverkansarbetet fortlöper enligt de av regionala utvecklingsnämnden och regionstyrelsen fastställda planer som pekar ut de områden som Region Norrbotten ska söka att påverka. Under senhösten och våren har regionen varit väldigt aktiv inom Europaforum Norra Sverige kring exempelvis det skogliga området och med framgång förmedlat synpunkter både nationellt och internationellt på EU-kommissionens förslag om Taxanomin och vad som där beskrivs som hållbara investeringar.

Insatser inom kulturområdet för attraktiva livsmiljöer, såsom arbete med kulturmiljöer och konst i det offentliga rummet i samarbete med kommuner, har genomförts med gott resultat.

Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Medborgare

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Pandemin har haft en fortsatt hög påverkan både på vården och på olika regionala utvecklingsområden. Resultaten har generellt försämrats under pandemin jämfört med utgångsläget innan. Den kraftigt ökade användningen av digitala tjänster har dock möjliggjort att verksamhet kunnat upprätthållas i större utsträckning än vad som hade varit möjligt tidigare. Det strategiska målet bedöms inte kunna uppnås i sin helhet under året.

Tillgängligheten till hälso- och sjukvården följs inom flera delområden. Utfallet för första tertialen 2021 visar på långa väntetider inom flera områden. Detta är huvudsakligen en följd av coronapandemins omfattande påverkan på hälso- och sjukvårdens verksamheter. Andelen patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar från första kontakt är på en oförändrad nivå jämfört med samma tid ifjol. Andelen patienter som blir färdigbehandlade vid ett besök i folktandvården har ökat något men når inte målet för 2021. Målen inom folkhälsoområdet nås inte under första tertialen. Antalet besök på patientnämndens hemsida når inte målet om en ökning.

Inom området regional utveckling är pågående ett viktigt arbete med att ta fram en trafikarta för att optimera trafiken i länet. Tillgången till fysiskt kulturutbud har påverkats negativt av restriktionerna under pandemin. Samtidigt fortsätter pandemin skapa incitament för utökat digitalt kulturutbud. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo för att stärka språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Verksamhet

God, nära och samordnad vård

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Pandemin bedöms ha haft en viss påverkan på måluppfyllelsen, men inte enbart negativt. Till exempel har andelen vårdbesök som sker digitalt ökat kraftigt. Det strategiska målet bedöms delvis uppnås under året.

Antalet fallskador har ökat något jämfört med samma period föregående år. Förskrivning av antibiotika har minskat betydligt och uppfyller regionens mål. Tillämpningen av läkemedelsberättelser för patienter 75 år eller äldre har ökat för både män och kvinnor och uppnår målet för män. Andelen besök på akutmottagning för åldersgruppen 80 år och äldre har ökat något jämfört med samma period ifjol.

Andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit vid framtagande av planen har ökat och är nära målet. Dock har andelen patienter med en samordnad individuell plan som också har en fast vårdkontakt minskat något och uppnår inte målet. Andelen patienter inom palliativ vård som har en dokumenterad behandlingsstrategi har minskat och når inte målet. De

oplanerade återinskrivningarna har minskat för kvinnor men ökat för män och når inte målen för 2021. Andelen utskrivningsklara patienter på sjukhus är på en oförändrad nivå och uppnår inte målet om en minskning.

Antalet ärenden till patientnämnden som handlar om kommunikation har ökat och når inte målet om en minskning. Andelen personer som anmält ärenden till patientnämnden och fått svar från vården inom fyra veckor når inte målet. Andelen inkomna ärenden via 1177 till patientnämnden har ökat och uppnår därmed målet. Inga stödpersonsutbildningar har kunnat genomföras på grund av pandemin.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetssätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden även gått över till Nyps. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Medarbetare

Hållbar kompetensförsörjning

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet delvis är uppfyllt. Pandemin har under perioden haft fortsatt stor påverkan på regionens verksamheter och resulterat i omfattande omprioriteringar. Extratid och sjukfrånvaro är på fortsatt höga nivåer. April månads utfall visar att sjukfrånvaron nu tenderar att sänkas på total nivå jämfört med de tre första månaderna. Beroende på hur snabbt pandemin avtar och när effekterna av vaccinering träder in, förväntas sjukfrånvaron minska ytterligare. Andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan är fortsatt lägre än före pandemin och omställningen till förmån för efterfrågan på aktiviteter såsom krisstöd, riskbedömningar och rehabiliteringsinsatser.

Vid årets slut bedöms målet vara fortsatt delvis uppnått och är starkt beroende av den fortsatta omfattningen av pandemins effekter på verksamheterna. Måluppfyllelsen beror till exempel på om planerade utbildningsinsatser samt att en medarbetaruppföljning på övergripande nivå kan genomföras, för att kunna bedöma måluppfyllelsen för årsuppföljning.

Ekonomi

Långsiktigt hållbar ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet – långsiktigt hållbar ekonomi – delvis uppnås för perioden. Bedömningen är att målet även uppnås delvis på årsbasis.

Regionen har påbörjat resan att nå en långsiktigt hållbar ekonomi. Omställningen, att minska kostnadsnivån med 700 mnkr, pågår. Regionen redovisade ett mycket bra resultat för 2020 och fortsätter att redovisa ett mycket

bra positivt resultat även 2021. Resultatet överstiger det finansiella resultatmålet, även på årsbasis trots belastningen med engångskostnad för ökad pensionsavsättning med 236 mnkr. Resultatet är påverkat av pandemin och covid-19 vården samt av att planerad verksamhet har varit neddragen under delar av året. Samtidigt finns ett uppdämt vårdbehov som ska hanteras framöver och beslut finns om statsbidrag för kompensation av merkostnader.

En positiv resultatutveckling innebär att regionens soliditet utvecklas positivt. Soliditeten är 4 procent med hela pensionsåtagandet medräknat.

Regionen har målet att pensionsportföljen under året ska uppnå 58 procent konsolideringsgrad av pensionsåtagandet. Per april är konsolideringsgraden 60 procent och målet uppnås således.

En förutsättning för positivt resultat är att alla verksamheter har en ekonomi i balans. Divisionerna sammantaget redovisar ett positivt resultat per april men årsprognosen visar att hälso- och sjukvårdsdivisionerna fortfarande har ett underskott som de måste hantera.

Kostnaden för kollektivtrafiken gällande stomlinjerna är betydligt högre än den budget som regionala utvecklingsnämnden har avsatt för detta ändamål. Ett arbete har redan påbörjats för att ta fram en ny trafikkarta för länet och revidering av trafikförsörjningsprogrammet ska också startas upp. Det är av största vikt att verksamheten anpassas till den budget som är avsatt för ändamålet.

Långsiktigt hållbar ekonomi förutsätter att regionens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Regionen har högre kostnader för att producera hälso- och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Under flera år har produktiviteten minskat.

Under 2019 började arbetet med att effektivisera processer och flöden i hälso- och sjukvården att ge ekonomisk effekt och produktiviteten förbättrades på samtliga sjukhus och skillnaden i kostnadsnivå jämfört med riket minskade.

Målet är att fortsätta minska skillnaderna mot riket och att öka produktiviteten. Kostnaderna har fortsatt att minska under 2020 och 2021 som en följd av den påbörjade omställningen men även på grund av neddragen planerad verksamhet på grund av pandemin. Ökad produktivitet uppnåddes endast under första kvartalet 2020. Under första kvartalet 2021 har produktiviteten fortsatt att minska. Pandemins effekter på produktiviteten för helår 2021 är svåra att bedöma.

Regionen har beslutat att införa produktions- och kapacitetsplanering i hälso- och sjukvården med full implementering under år 2022. Det underlättar ledning och styrning för att uppnå ökad produktivitet.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Delårsrapport Region Norrbotten april 2021

Bilaga Delårsrapport Region Norrbotten april 2021, Måluppfyllelse i perspektiv

Bilaga Delårsrapport Region Norrbotten april 2021, Produktion, tillgänglighet och kostnadseffektiv verksamhet

SKR Cirkulär 21:19 Nytt livslängdsantagande RIPS

Protokollsutdrag skickas till:

Avdelningsdirektörer

Divisionschefer

§ 120

Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport april 2021

Dnr 751-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att godkänna regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per april 2021.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionala utvecklingsnämndens verksamhet bidrar till Region Norrbottens strategiska mål.

Sammanfattning

Delårsrapporten redovisar händelser av väsentlig betydelse för perioden, ekonomiskt resultat, produktion och tillgänglighet samt måluppfyllelsen och förväntad utveckling.

Under perioden har flera stora etableringar och investeringar i länet presenterats. De stärker bilden av Norrbottens som ett viktigt län i den gröna omställningen. Det är en unik möjlighet för Norrbotten att öka antalet invånare.

Den samlade måluppfyllelsen visar att nämndens mål per april är delvis uppnådda. Bedömningen är att flera av målen kommer att vara uppnådda vid årets slut om planerade aktiviteter genomförs enligt plan. Nämnden arbetar kontinuerligt med att uppnå målen. Det görs dels genom arbetet med nämndens plan för 2021-2023, men också genom beslut i nämnden. Ett exempel på beslut som syftar till att uppnå nämndens mål är prioriteringsordningen för bredbandsutbyggnad 2021 som beslutade 27 april 2021.

Nämndens egna verksamheter ger ett överskott på grund av restriktion inom kultursektorn. Kollektivtrafiken som nämnden finansierar påverkas också av restriktionerna. Regionala kollektivtrafik myndigheten har påbörjat ett antal processer som ett led i genomlysningen av kollektivtrafiken.

Nämndens resultat per april visar på ett överskott om 9 miljoner kronor. Orsaken till överskottet är konsekvenser av coronapandemin samt vakanshållning av tjänster med anledning av anställningsstoppet. Prognosen för helåret visar på 30,5 miljoner kronor i underskott, där Länstrafiken står för 38,2 miljoner kronor.

Regionala utvecklingsnämnden har 2021-06-02 § 71 föreslagit regionfullmäktige besluta att godkänna regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per april 2021.

Ärendet

Händelser av väsentlig betydelse

Under perioden har flera stora etableringar och investeringar i länet presenterats. De stärker bilden av Norrbottens som ett viktigt län i den gröna omställningen. Det är en unik möjlighet för Norrbotten att öka antalet invånare. Arbetslösheten ökar i stora delar av Sverige och Arbetsförmedlingen uppmärksammar arbetssökande på arbetsmarknaden i norra Sverige. En nationell samordnare är tillsatt för att underlätta för etableringarna. Region Norrbotten behöver som regionalt utvecklingsansvarig delta i arbetet med att koordinera och möjliggöra. Den pågående omorganisationen med anställningsstopp har försvårat det arbetet.

För att mildra effekterna av pandemin inom kulturområdet har ett nytt kulturstöd utvecklats. Mottagandet blev positivt. Inom kulturområdet pågår förberedelse inför återöppnande. Arbetet med att utveckla det digitala kulturutbudet fortsätter med gott resultat.

Det nationella bredbandsmålet för 2020 uppnåddes inte nationellt. Norrbotten är det län med sämst utbyggnad. Insatser görs nu i samband med det nya bredbandsstödet som Post- och telestyrelsen (PTS) hanteras med hjälp av regionernas bredbandskoordinatorer.

Flera processer inom kollektivtrafikområdet är påbörjade. En trafikarta som utgår från data avseende resmönster och linjesträckning tas fram i bred samverkan mellan regionala kollektivtrafikmyndigheten, regionen, kommunerna och Luleå lokal trafik. Parallellt pågår arbetet med ett nytt trafikförsörjningsprogram som ska ange den politiska ambitionen för länets kollektivtrafik. Samtidigt är trafiken starkt påverkad av restriktionerna till följd av pandemin.

Ägarsamråd och årsstämmor för regionens delägda bolag har genomförts under perioden.

Sammanfattande måluppfyllelse

Perspektiv	Regionens strategiska mål	Bedömning
Samhälle	Ett livskraftigt län	●
Medborgare	Trygg norrbotning med god livskvalitet	●
Verksamhet	Behovsstyrd regional utveckling i samverkan	●
Ekonomi	Långsiktig hållbar ekonomi	●

Samhälle

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden i betydelsen att insatser är påbörjade men inte färdigställda. Besked om flera etableringar och investeringar i länet den senaste perioden bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerade insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvariga efterfrågas. Ett väl genomfört och väl mottaget exempel på regionens insatser är arbetet med Elnätsanalys där både länets kommuner, Vattenfall och Svenska kraftnät har samlats för att få fram en gemensam bild av Norrbottens elnät-kapacitet och framtida behov. Implementeringen av smartspecialiseringsstrategin har tagit viktiga steg under perioden. Nationella beslut om Norrbotten-banan i samband med infrastrukturpropositionen är gynnsamma för länet.

Påverkansarbetet fortlöper enligt de av regionala utvecklingsnämnden och regionstyrelsen fastställda planer som pekar ut de områden som Region Norrbotten ska söka att påverka. Under senhösten och våren har regionen varit väldigt aktiv inom Europaforum Norra Sverige kring exempelvis det skogliga området och med framgång förmedlat synpunkter både nationellt och internationellt på EU-kommissionens förslag om Taxanomin och vad som där beskrivs som hållbara investeringar.

Insatser inom kulturområdet för attraktiva livsmiljöer, såsom arbete med kulturmiljöer och konst i det offentliga rummet i samarbete med kommuner, har genomförts med gott resultat. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Medborgare

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Arbetet med att ta fram en trafik-karta för att optimera trafiken i länet är viktigt. Restriktionerna till följd av pandemin påverkar tillgången till fysiskt kultur-utbud. Samtidigt fortsätter pandemin skapa incitament för utökat digitalt kulturutbud. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Verksamhet

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetssätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden gått över till Nyps. Målet bedöms vara uppnått vid årets slut om planerade och påbörjade aktiviteter kan genomföras enligt plan.

Ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för perioden. Restriktionerna till följd av pandemin påverkar kollektivtrafiken och kultursektorn. Kulturinstitutionerna kan inte bedriva ordinarie verksamhet vilket re-

sulterar i ett överskott. Statlig kompensation kommer utgå till kollektivtrafikmyndigheten men det är oklart idag hur stor del av underskottet som kommer täckas. Differensen mellan länstrafikens budget och regionala utvecklingsnämndens bidrag till buss påverkar också måluppfyllelsen på sikt. Målet bedöms vara delvis uppnått vid årets slut.

Ekonomiskt utfall

Nämndens resultat per april visar på ett överskott om 9 miljoner kronor. Samtliga kulturinstitutioner redovisar överskott. Orsaken till överskottet är konsekvenser av coronapandemin samt vakanshållning av tjänster med anledning av anställningsstoppet. Prognosen för helåret visar på 30,5 miljoner kronor i underskott, där Länstrafiken står för 38,2 miljoner kronor. Förutom ytterligare minskade biljettintäkter på 8,2 miljoner kronor (regionens andel) så har regionen och RKM beslutat om olika nivåer för 2021 års finansiering, skillnaden är 30 miljoner kronor. I Länstrafikens årsprognos ingår en bedömning att ca 13,7 miljoner kronor av den nationella kompensationen kommer tillfalla bolaget.

Social hållbarhet

Delårsrapporten visar att nämnden under perioden har genomfört aktiviteter som bidrar till social hållbarhet. Här kan satsningar på överenskommelsen med civilsamhället nämnas.

Miljömässig hållbarhet

Delårsrapporten visar att nämnden under perioden har genomfört aktiviteter som bidrar till miljömässig hållbarhet. Här kan utvecklingen av hållbarhetsverktyget nämnas.

Ekonomisk hållbarhet

Delårsrapporten visar att nämnden under perioden har genomfört aktivitet som bidrar till ekonomisk hållbarhet. Här kan arbetet med att färdigställa kommande EU-program nämnas.

Beslutsunderlag:

Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per april 2021
Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 71

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör
Regional utvecklingsdirektör

§ 121

Uppsiktsplikt över kommunalförbundet Svensk Luftambulans

Dnr 702-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning

Som en del i uppsiktsplikten har styrelsen tagit del av kommunalförbundet Svenskt Luftambulans årsredovisning, revisionsberättelse, delårsrapport och revisionsrapporter för år 2020 samt protokoll från förbundsfullmäktiges sammanträde där handlingarna beslutades.

Ärendet

Regionstyrelsen ska enligt kommunallagen, styrelsens reglemente och enligt styrelsens regel för ledning, styrning och uppföljning ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunalförbund som regionen är medlem i. Regionen är medlem i kommunalförbundet Svenskt Luftambulans tillsammans med regionerna Värmland, Dalarna, Uppsala, Västra Götaland och Uppsala.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Årsredovisning 2020

Protokoll förbundsledning 2021-03-12

Revisionsberättelse 2020

Granskningsrapport 2020

Internkontrollplan 2020

Delårsrapport augusti 2020

Granskning av delårsrapport 2020

Revisorernas bedömning av delårsrapport augusti 2020

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

§ 122

Ansvarsfrihet för kommunalförbundet Svensk Luftambulans 2020

Dnr 536-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige fatta följande beslut:

1. Årsredovisning 2020 för Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans godkänns.
2. Förbundsdirektionen samt enskilda ledamöter i Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans beviljas ansvarsfrihet för år 2020.

Sammanfattning

Revisorerna för Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans har granskat den verksamhet som förbundsdirektionen bedrivit under år 2020. Granskingen visar att direktionen sammantaget bedrivit verksamhet på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Räkenskaperna är i allt väsentligt rättvisande och direktionens interna kontroll har varit tillräcklig. Revisorerna bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som direktionen uppställt. Revisorerna bedömer vidare att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen har uppställt. Revisorerna tillstyrker att kommunalförbundets årsredovisning godkänns och att förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna beviljas ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

Ärendet

Förbundsdirektionen i Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans har beslutat om årsredovisning för 2020 den 2021-03-12. Enligt § 8 i förbundsordningen för kommunalförbundet ska respektive medlems regionfullmäktige besluta om ansvarsfrihet för förbundets direktion.

Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans (SLA) uppgift är att ansvara för och driva ambulanshelikopterverksamhet och annan därtill anknuten verksamhet åt medlemmarna samt verka för etablering av en nationell samordning av ambulanshelikopterverksamheten. Medlemmar är Region Värmland, Region Dalarna, Västra Götalandsregionen, Region Uppsala, Region Norrbotten och Region Västerbotten.

Under år 2020 har stort fokus varit på förberedelse för övertagande av den operativa verksamheten i Region Norrbotten (juni 2021) och Region Västerbotten (jan 2022). För år 2020 redovisar förbundet ett negativt resultat med -2063 tkr. Resultatet avviker negativt mot budget med -2063 tkr och förklaras huvudsakligen med högre personalkostnader (bemanning helikoptrar) samt kostnader för drift och underhåll av helikoptrar. Avvikelsen är till

största delen hänförlig till medlemmarna Region Värmland och Region Dalarna.

Revisorernas granskning av förbundets verksamhet år 2020 har inte gett anledning till någon anmärkning. Revisorerna tillstyrker därför att kommunalförbundets årsredovisning 2020 godkänns och att ledamöterna i förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Årsredovisning 2020

Protokoll förbundsdirektion 2021-03-12

Revisionsberättelse för år 2020

Granskning av årsredovisning 2020 PWC

Granskningsrapport PWC- Grundläggande granskning

Revisorernas redogörelse för 2020

Protokollsutdrag skickas till:

Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans

Ekonomidirektör

Divisionschef division Länssjukvård 1

§ 123

Uppsiktsplikt över kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Dnr 684-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Yttrande till beslutsförslaget

Revisorerna i KSA riktar anmärkning mot styrelsen i KSA. Revisorerna bedömer att risk finns för ytterligare förseningar av driftstarten, vilket kan skada förbundet och medlemmar. Förbundsfullmäktige har tagit revisorernas anmärkning på allvar och gett förbundsstyrelsen i uppdrag att göra en ny behovsanalys med förslag till åtgärder som ska redovisas och vid behov beslutas på ett extra förbundsfullmäktige i juni eller senast i mitten av augusti. Driftstart för flygverksamheten planeras till november. Det är mycket viktigt att flygverksamheten inte försenas ytterligare.

Ärendet

Regionstyrelsen ska enligt kommunallagen, styrelsens reglemente samt regeln Regionstyrelsens ledning, styrning och uppföljning ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunalförbund som regionen är medlem i. Regionen är medlem i kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg tillsammans med övriga regioner.

Som en del i uppsiktsplikten har regionstyrelsen tagit del av kommunalförbundets årsredovisning och revisionsberättelse för år 2020 samt protokoll från förbundsfullmäktiges sammanträde 210422 där handlingarna beslutades.

Revisorerna i kommunalförbundet riktar anmärkning mot förbundsstyrelsens bristande styrning och kontroll av förbundets verksamhet. Kvaliteten på protokoll och underlag har varit bristfällig vilket försvårar insyn i kommunalförbundet för medlemmar, revisorer och andra intressenter. Styrelsen har ställts inför plötsliga och oväntade utmaningar. Revisorerna ser dock positivt på att styrelsen har varit aktiv och vidtagit en rad åtgärder för att hantera utmaningarna. Revisorerna frågar sig om förbundet kanske inte har varit tillräckligt rustat för att hantera de komplexa frågor som är under uppbyggnadsfasen. Revisorerna bedömer att risk finns för ytterligare förseningar av driftstarten.

Revisorerna stannar vid en anmärkning till förbundsstyrelsen. Revisorerna tillstyrker att förbundsfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och enskilda ledamöter.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Årsredovisning 2020 Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Revisionsberättelse år 2020

Protokoll förbundsfullmäktige KSA 210422

Granskning av räkenskapsåret 2020

Grundläggande granskning år 2020

Granskning av delårsrapport 2020-08-31- finansiell del

Granskning av måluppfyllse i delårsrapport 2020-08-31

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

§ 124

Granskning av Norra sjukvårdsregionförbundet 2020

Dnr 446-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår fullmäktige besluta att:

1. Förbundsdirektionen i Norra sjukvårdsregionförbundet beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.
2. Årsredovisningen läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Revisorerna för Norra sjukvårdsregionförbundet har granskat den verksamhet som förbundsdirektionen bedrivit under år 2020. Revisorerna tillstyrker att regionförbundets årsredovisning godkänns och att ledamöterna i förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

Ärendet

Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) är ett samverkansorgan för de fyra regionerna i norra sjukvårdsregionen; Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Region Västerbotten och Region Norrbotten. Förbundet leds av en förbundsdirektion och har till uppgift att tillvarata och utveckla regionernas gemensamma intressen inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning. Regionförbundet har även befogenhet att avtala om riks- och regionsjukvård samt verksamhetsansvar för Regionalt Cancercentrum, RCC Norr. För revision av förbundet finns fyra revisorer, en från varje region. Regionfullmäktige i respektive region beslutar om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen utifrån förbundets årsredovisning och revisorernas granskning.

För år 2020 redovisar förbundet ett nollresultat, vilket är 350 tkr bättre än budgeterat utfall. Verksamhetsåret har präglats av pandemin. Under våren ställdes flera möten och aktiviteter in. Användningen av digitala lösningar blev en nödvändighet och nya arbetssätt har utvecklats som en följd av detta. Förbundsdirektionen har hållit digitala möten vid tre av fyra sammanträden under året. Trots omständigheterna har de flesta av aktiviteterna i verksamhetsplanen för 2020 kunnat genomföras. Bygget av system för kunskapsstyrning har genomförts enligt plan. Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp har utarbetats och beslutats nationellt under året. Norra sjukvårdsregionförbundets roll i det arbetet är att vara stödjande utifrån behov. Arbetet med kompetensförsörjningsfrågor, som initierades 2019, har fortsatt under året och ett sjukvårdsregionalt vårdkompetensråd är på väg att inrättas. Ett fördjupat samarbete kring nivåstrukturering och nationell högspecialiserad vård i sjukvårdsregionen har påbörjats. Under året har även den sjukvårds-

regionala ersättningsmodellen i Avtal om regionvård setts över och reviderats.

År 2020 har statliga bidrag påverkat förbundets omsättning väsentligt. Förbundet tilldelades statliga medel inom två områden; God och nära vård i ett glesbygdsperspektiv och Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp. Utbetalt belopp för nära vård i glesbygd var 12 mnkr för 2020. Huvudparten av dessa medel har fördelats lika mellan regionerna i norra sjukvårdsregionen. Regeringen har även tilldelat förbundet 10 mnkr 2020 för att stödja arbetet med personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp inom kunskapsstyrningsområdet.

Revisorernas bedömning

Revisorernas granskning av förbundets verksamhet år 2020 har inte gett anledning till någon anmärkning. Revisorerna tillstyrker därför att regionförbundets årsredovisning 2020 godkänns och att ledamöterna i förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Årsredovisning 2020 Norra sjukvårdsregionförbundet

Revisionsberättelse för år 2020 Norra sjukvårdsregionförbundet

Revisionsrapport Norra sjukvårdsregionförbundet årsbokslut

Grundläggande granskning år 2020

Granskning av bokslutet per augusti 2020

Granskning av redovisad måluppfyllelse i delårsrapporten per augusti 2020

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

HR-direktör

IT/MT-direktör

Divisionschefer Länssjukvård 1 och 2

Divisionschef Funktion

Divisionschef Nära

§ 125

Revidering av verksamhetsplan och budget 2021, Norra sjukvårdsregionförbundet

Dnr 523-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Godkänna verksamhetsplan för 2021-2023 för Norra sjukvårdsregionförbundet.
2. Godkänna budgetram för 2021 för Norra sjukvårdsregionförbundet.

Sammanfattning

Förbundsdirektionen för Norra sjukvårdsregionförbundet har den 17 mars 2021 beslutat om verksamhetsplan och budgetramar för perioden 2021-2023. Denna har överlämnats för godkännande till medlemsregionerna. Region Norrbottens medlemsbidrag till förbundet uppgår till 8 642 000 kronor för år 2021, vilket är något lägre än föregående år.

Ärendet

Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) utgör samverkansorgan för de fyra regionerna i norra sjukvårdsregionen; Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Region Västerbotten och Region Norrbotten. Förbundet har till uppgift att tillvarata och utveckla regionernas gemensamma intressen inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning. I förbundets uppdrag ingår bland annat att utforma avtal om riks- och regionsjukvård, ta fram behovsunderlag och avtal för utbildnings- och praktikplatser, bistå i arbetet med att utveckla kunskapsstyrningen, utöva verksamhetsansvar för Regionalt Cancercentrum (RCC Norr), bidra till ökad samverkan på folkhälsoområdet samt utveckling av god och nära vård. Verksamheten finansieras genom bidrag från de fyra regionerna i relation till befolkningsmängd samt via statsbidrag.

Förbundsdirektionen för NRF har vid sitt sammanträde 17 mars 2021 fastställt förbundets verksamhetsplan för 2021-2023 med tillhörande budgetram. Medlemmarnas bidrag till förbundet räknas årligen upp med landstingsprisindex exklusive läkemedel vilket innebär en kostnadsökning av regionernas finansiering med 2,9 procent för 2021 jämför med 2020. Region Norrbottens medlemsbidrag 2021 uppgår till 8 642 000 kronor vilket är 469 000 kronor lägre än 2020. Minskningen beror på att NRF inte använt hela medlemsbidraget för 2020 och därför gör en återbetalning till regionerna av outnyttjade medlemsbidrag från 2020. Sammantaget budgeteras för ett nollresultat 2021.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Verksamhetsplan och budgetramar 2021-2023 för Norra sjukvårdsregionförbundet

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

Divisionschef Nära

Divisionschef Länssjukvård 1 och 2

Divisionschef Funktion

§ 126

Avsiktsförklaringar från Inera

Dnr 780-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Avsiktsförklaringen med Inera AB gällande verksamhetsstöd till sjukvårdsrådgivning enligt, bilaga 1, godkänns.
2. Avsiktsförklaringen med Inera AB gällande finansiering av slutförande av nya tidbokningstjänster inom 1177 Vårdguiden, enligt bilaga 2, godkänns.

Yttrande till beslutsförslaget

Fortsatt utveckling av digitala tjänster är ett prioriterat område för Region Norrbotten och dessa två nationella Inera-tjänster är viktiga för att vår telefonrådgivning via 1177 ska få ett utvecklat verksamhetsstöd samt att medborgarna i Norrbotten ska få bättre stöd vid tidbokning via 1177.se.

Sammanfattning

Inera har skickat ut två avsiktsförklaringar gällande:

- Verksamhetsstöd till sjukvårdsrådgivning
- Finansiering av slutförande av nya tidbokningstjänster inom 1177 Vårdguiden

Avsiktsförklaringarna bedöms viktiga för den fortsatta utvecklingen av regionens digitala tjänster så därför rekommenderas att regionstyrelsen godkänner båda.

Ärendet

Inera AB ägs av SKR, regioner och kommuner och ansvarar för utveckling och förvaltning av nationella digitala tjänster. När Inera ska utveckla sina tjänster skickas en avsiktsförklaring ut till regionerna som beskriver utvecklingen och bedömd kostnad den. Nedanstående två avsiktsförklaringar är aktuella för beslut i juni 2021.

Verksamhetsstöd till sjukvårdsrådgivning

Det stöd som sjukvårdsrådgivningen via 1177 idag använder infördes 2004 och är nu i slutet av sin livslängd, tekniskt och funktionellt. Förutom utmaningarna att uppfylla gällande lag- och säkerhetskrav, innebär det att nya krav och behov från verksamheten inte längre kan mötas, plattformen är vare sig tillräckligt följsam eller lätttrölig. Användargränssnittet upplevs ineffektivt och stöttar inte fullt ut sjuksköterskans arbetsprocess.

För att förbättra detta ska dagens hänvisningsstöd vidareutvecklas för att bättre stötta vårdpersonal i sitt arbete med att bedöma vårdbehov och ge hänvisning.

Leveransen består av:

- Nytt verksamhetsstöd som ersätter Rådgivningsstödet
- Integrationer mot kontaktcenter och samverkande nationella tjänster
- Medicinska beslutsunderlag, hänvisningsinformation, information om vårdenheter
- Införandestöd av verksamhetsstödet hos verksamheter som nyttjar 1177 Vårdguiden på telefon
- Avveckling av Rådgivningsstödet
- Förvaltningsetablering av verksamhetsstödet

Kostnaden för Region Norrbotten för att ta del av denna är 1 400 tkr i engångskostnad under 2022–2023 och förvaltningskostnader efter 2023 är 706 tkr/år. Detta bygger på att samtliga regioner tackar ja. Om detta inte sker kommer en reviderad prisbild att skickas ut för nytt beslut.

Region Norrbotten samverkar gällande bemanning av 1177 på telefon med övriga regioner i norra sjukvårdsregionen. För att även fortsättningsvis möjliggöra det behöver vi ha samma version av verksamhetsstödet och därför rekommenderas att regionen tackar ja till avsiktsförklaringen.

Omvärldsbevakning med övriga regioner indikerar att samtliga i norra sjukvårdsregionen kommer att tacka ja.

Slutförande av nya tidbokningstjänster inom 1177 Vårdguiden

Inera avser 2022 fortsätta utveckling av nya modulära tidbokningstjänster som kan integreras mot övriga 1177 Vårdguidens tjänster samt regionala tidbokningstjänster.

De nya modulära tidbokningstjänster innefattar:

- En vidareutvecklad e-tjänst för att visa Bokade tider
- En ny e-tjänst för att visa Lediga tider
- En ny/vidareutvecklad modern e-tjänst för tidbokning (Boka, av- och omboka tider)

Övrigt:

- Färdigställa nytt användargränssnitt
- Färdigställa gemensamt nytt verksamhetsregelverk
- Slutligt kommunikationspaket som stöd för anslutning och införande

Fokus 2022 är vidare att regionerna ska kunna ansluta till den nya lösningen för att få ut ökad nytta av att använda de tidbokningstjänsterna. Inera ska stötta pilotanvändning av de nya tidbokningstjänsterna.

Fler regioner har svarat på denna avsiktsförklaring och vår bedömning är att samtliga utom en kommer att tacka ja.

Kostnaden för Region Norrbotten för att ta del av denna tjänst kommer att ligga mellan 385 – 641 tkr i engångskostnad under 2022 beroende på hur många regioner som tackar ja. Förvaltningskostnader efter det är ej fastställda än.

Då behovet att förbättra tidbokningstjänsterna är stort rekommenderas att regionen tackar ja till avsiktsförklaringen.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Bilaga 1 - Avsiktsförklaring gällande verksamhetsstöd till sjukvårdsrådgivning

Bilaga 2 - Avsiktsförklaring gällande finansiering av slutförande av nya tidbokningstjänster inom 1177 Vårdguiden

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschefer

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ekonomidirektör

IT/MT-direktör

§ 127

Avveckling av Norrbottens Turistråd AB

Dnr 697-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att

1. Godkänna ny bolagsordning för Norrbottens Turistråd AB.
2. Norrbottens Turistråd AB avvecklas genom försäljning eller likvidation. Kapitalet som frigörs tillförs finansieringen och hanteras i enlighet med finanspolicyn.
3. Uppdra till regionstyrelsens ordförande att underteckna nödvändiga handlingar i enlighet med beslutet.

Regionstyrelsen beslutar ge regiondirektören i uppdrag att genomföra avvecklingen.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten har ingen verksamhet som kan läggas i det vilande bolaget Norrbottens Turistråd AB. Bolaget har årligen kostnader för revision och vissa avgifter. Bolaget avvecklas för att inte kapitalet ska förbrukas.

Sammanfattning

Norrbottens Turistråd AB har varit vilande sedan den ekonomiska föreningen Swedish Lapland Visitors Board (Swedish Lapland) bildades 2001. Bolaget har ett eget kapital på 1 067 250 kronor varav 800 000 kronor är aktiekapital och resterande är fritt eget kapital. Bolaget avvecklas genom försäljning eller likvidation.

Innan eventuell likvidation genomförs ska det fria egna kapitalet uttagas ur bolaget samt aktiekapitalet nedsättas från 800 000 kronor till 25 000 kronor. Nedsättningen av aktiekapital kräver ändring av bolagsordningen vilket beslutas av bolagsstämman och ska godkännas av regionfullmäktige. Det frigjorda kapitalet tillförs finansieringen och hanteras i enlighet med regionens finanspolicy.

Ärendet

Bakgrund

Norrbottens Turistråd AB bildades av dåvarande Norrbottens läns landsting för att vara ett regionalt organ för turism och remissinstans i frågor som rör turistnäringen i länet. Bolaget hade även marknadsföring av allmän länskaraktär som sitt uppdrag samt produktutvecklings-, kunskaps- och kompetensstöd till länets kommuner och turistföretag samt därmed förenlig verksamhet. Den ekonomiska föreningen Swedish Lapland Visitors Board bildades 2001 och tog över länsuppdraget. Medlemmar är lokala destinationsorganisationer, kommuner och andra partners som Swedavia och SJ AB. Bas-

verksamheten finansieras dels genom medlemsavgifter och dels genom ett verksamhetsbidrag från Region Norrbotten.

Norrbottens turistråd AB har sedan 2001 varit ett vilande bolag. Region Norrbotten är ensam ägare till bolaget. Regionen har under åren valt att behålla bolaget för att kunna använda bolaget för eventuell ny verksamhet. Nu är bedömningen att bolaget kan avvecklas.

Bolagets ekonomiska ställning

Bolagets tillgångar utgörs per 201231 av kassa med 1 082 250 kronor och upplupna kostnader för revision med 15 000 kronor. Bolagets aktiekapital är 800 000 kr och fritt eget kapital uppgår till 267 250 kronor. Bolaget har outnyttjade underskottsavdrag på 1 662 298 kronor.

Försäljning eller likvidering

Avveckling kan ske genom försäljning eller likvidering. Bolagets underskottsavdrag kan, under vissa förutsättningar, utnyttjas av ny ägare till bolaget. Om någon intresserad köpare inte finns så kvarstår likvidation. Likvidation kan ske på olika sätt, likvidation i egen regi eller likvidation genom en så kallad snabbavveckling. Likvidation innebär att bolaget upplöses.

Regionen har kontaktat kommunerna i länet, revisionsbolag och affärsjurister för att undersöka om det finns intresse att förvärva bolaget. Kontakt har även tagits med Swedish Lapland som idag är en ekonomisk förening. Regionen har hittills inte hittat någon intressent till bolaget. Regionen har fått en preliminär offert av Bolagsstiftarna AB för snabblikvidation av bolaget. Kostnaden för snabbavveckling bedöms till ca 10 000 kronor.

Likvidation i egen regi innebär att processen tar 6-8 månader. Kostnader för avgifter till Bolagsverket uppgår till ca 2 000 kronor. Om extern likvidator anlitas tillkommer arvode samt kostnader för revision av likvidatorns slutredovisning. Likvidation genom snabbavveckling innebär att bolaget säljs till extern aktör som åtar sig att sköta hela likvidationsprocessen. Fördelen är att processen är mycket snabbare och ägaren erhåller köpeskillingen omgående och slipper hantera de aktiviteter som hör till en likvidation. Vid snabbavveckling upphör ansvaret för bolaget samma dag som det säljs.

Varumärket Norrbottens turistråd

En utredning har gjorts kring möjligheten att behålla varumärket/firman Norrbottens Turistråd. För att kunna skydda firman måste firman överlåtas till ett annat av regionens delägda bolag. Region Norrbotten ser inte att något annat bolag kan överta firman då verksamheterna skiljer sig åt. Utvecklingen inom besöksnäringen har varit stark under de senaste årtiondena. Begreppet besöksnäring används i större utsträckning än turism. Det har även blivit ett ökat internationellt fokus vilket innebär att namnet behöver vara internationellt gångbart. Bedömningen är att Norrbottens turistråd som varumärke inte behöver skyddas eller sparas/överlåtas.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Regional utvecklingsdirektör

§ 128

Ändring i finanspolicy

Dnr 737-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige fastställa föreslagen ändring i regionens finanspolicy.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionen har en god likviditet och det är viktigt att regionen får en rimlig avkastning.

Sammanfattning

Till regionens finanspolicy har tillförts möjlighet till placering av likviditet på medelfristig tidshorisont som komplement till den kortfristiga likviditetsförvaltningen och den långsiktiga kapitalförvaltningen för pensioner. Syftet är att öka avkastningen på regionens likvida medel

Ärendet

Region Norrbotten har en god likviditet som har succesivt förstärkts under 2020. I årsbokslutet 2020 uppgick likvida medel till 2 240 mnkr varav 1 001 mnkr placerats i kortfristiga räntefonder.

För att öka möjligheterna till avkastning på likvida medel behöver regionens finanspolicy tillföras en möjlighet till placering av likviditet på medelfristig tidshorisont som komplement till den kortfristiga likviditetsförvaltningen och den långsiktiga kapitalförvaltningen för pensioner.

Fördelning av regionens likviditet mellan kort och medelfristig likviditetsplacering görs utifrån regionens likviditetsprognoser. Målet med den långsiktiga kapitalförvaltningen är att säkerställa pensionsutbetalningarna framöver.

För den medelfristiga likviditetsförvaltningen föreslås en strategisk allokeringsstrategi där portföljens allokering hålls relativt konstant över tid med en fördelning av kapitalet (normalportfölj) med 25 procent aktier och 75 procent räntor. Den förväntade avkastningen är motsvarande värdeutvecklingen på statsskuldväxlar + 2 procentenheter. Nedsidesrisken i portföljen motsvarar ett maximalt fall på ca.10 procent.

Allokering tillgångsslag	Min	Normal	Max
Räntebärande värdepapper	55%	75%	90%
Aktier	10%	25%	30%
- Varav svenska aktier	0%	30%	50%
- Varav utländska aktier	50%	70%	100%
Likvida medel	0%	0%	15%

Övriga uppdateringar av finanspolicyn

- Målen för Utvärdering av kortfristig och medelfristig likviditetsförvaltning samt långsiktig kapitalförvaltning ska fortlöpande ske mot de mål som gäller för respektive portföljs avkastning.
- Förtydliganden har gjorts under styckena om räntebärande placeringar, vad gäller limiter för direktägda räntepapper samt bedömning av limiter om marknadsvärdet i portföljen är lägre än 200 mnkr.
- Hantering av valutarisker har lyfts ut till egna underrubriker.

I bilaga Finanspolicy 2021 är samtliga förändringar markerade samt jämförda mot nu gällande policy.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Finanspolicy 2021

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och planeringsdirektör

§ 129

Omfördelning av preliminära budgetramar till ny organisation 2021

Dnr 703-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att

1. Godkänna de preliminära budgetarna
2. Ge regiondirektören i uppdrag att omfördela budget för stab och stöd när förhandlingarna är klara och informera styrelsen i september.

Sammanfattning

En ny organisation införs med start 1 maj 2021. Preliminär budget för verksamheterna fördelas till den nya division som hade haft ansvaret om den nya organisationen hade gällt från januari.

Omfördelning av budget för stab och stöd samt semesterskuldsförändring redovisas till regionstyrelsen i september efter att bemanningen är beslutad.

Ärendet

Regionstyrelsen fördelade preliminära ramar till divisioner och verksamheter regiongemensamt i ärendet "Regionstyrelsens vidarefördelning av regionfullmäktiges anslag 2021" beslutad av styrelsen 3 februari 2021.

En ny organisation införs nu med start 1 maj 2021. Preliminär budget för verksamheterna fördelas till den nya division som hade haft ansvaret om den gällt från januari.

Budget för specialist recept läkemedel och köpt vård omfördelas från divisionsgemensamt i division Närsjukvård till division Länssjukvård 1 och division Länssjukvård 2 och de verksamhetsområden respektive division har ansvar för. I division Närsjukvård låg hela budgeten samlat gemensamt på ett kostnadsställe men utfallet är bokfört på kostnadsställe för respektive verksamhet. I division Länssjukvård låg budget och utfall på kostnadsställe i respektive verksamhetsområde (VO). Fördelningen baseras på snittet av utfall 2017-2020 för läkemedel och 2017-2019 för köpt vård.

Gemensamma kostnader i divisionerna Länssjukvård och Närsjukvård omfördelas till divisionerna Nära, Länssjukvård 1, Länssjukvård 2, Psykiatri och Funktion till stora delar efter antal anställda.

Omfördelning av budget för stab och stöd samt semesterskuldsförändring redovisas till regionstyrelsen i september efter att bemanning är beslutad.

	Regionbidrag enl vidarefördeln ärende 3 februari	TA februari avtal 2020	Division							Region gemensamt	
			Nära	Länssjukvård 1	Länssjukvård 2	Psykiatri	Funktion	Regionstöd			
Närsjukvård	2 934 867,6	11 727,0		2 066 743,1	396 521,4	477 568,4		1 335,2	4 426,5	2 946 594,6	
Närsjukvård PV	188 892,8		127 495,8	59 871,7					1 525,3	188 892,8	
Länssjukvård	2 338 449,0	9 013,2		525 371,5	1 266 625,7		551 479,4		3 985,6	2 347 462,2	
Folktandvård	92 880,0	0,0	92 880,0							92 880,0	
Länsteknik	159 292,2	0,0						159 292,2		159 292,2	
Service	315 097,8	0,0						308 330,8	6 767,0	315 097,8	
	6 029 479,4	20 740,2	220 375,8	2 651 986,3	1 663 147,1	477 568,4	551 479,4	468 958,2	16 704,4	6 050 219,6	
Region gemensamt											
RD stab	213 900,0	764,0							214 664,0	214 664,0	
	6 243 379,4	21 504,2	220 375,8	2 651 986,3	1 663 147,1	477 568,4	551 479,4	468 958,2	231 368,4	6 264 883,6	
VO 88 Gemensam personal	20 818,2	44,5						9 903,0	10 959,7	20 862,7	
	6 264 197,6	21 548,7	220 375,8	2 651 986,3	1 663 147,1	477 568,4	551 479,4	478 861,2	242 328,1	6 285 746,3	
Region gemensamt											
VO 82 RS uppdrag	1 640 442,9								1 640 442,9	1 640 442,9	
Gemensamma	92 438,9								92 438,9	92 438,9	
Finansförvaltning	413 820,6	-21 548,7							392 271,9	392 271,9	
	8 410 900,0	0,0	220 375,8	2 651 986,3	1 663 147,1	477 568,4	551 479,4	478 861,2	2 367 481,8	8 410 900,0	
Specialistläkemedel - recept				-131 497,0	131 497,0					0,0	
Köpt vård				-110 924,0	110 924,0					0,0	
Gemensamma kostnader				-1 329,3	-568,1	305,7	1 036,4		555,3	0,0	
Regionbidrag	8 410 900,0		220 375,8	2 408 236,0	1 905 000,0	477 874,1	552 515,8	478 861,2	2 368 037,1	8 410 900,0	
Varav budget att omfördela när bemanningen är klar:											
Stab och stöd			995,0	35 292,3	20 988,4			102 036,1	123 514,4	282 826,2	
Semesterskultsförändring			7 501,6	6 654,8	6 807,5			1 000,0	3 400,0	25 363,9	
Summa			8 496,6	41 947,1	27 795,9	0,0	0,0	103 036,1	126 914,4	308 190,1	

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och planeringsdirektör
Divisionschefer

§ 130

Driftkostnader för utökad IVA-verksamhet i samband med om- och tillbyggnad av Sunderby sjukhus

Dnr 721-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att

1. division Funktion får en ökad budgetram med totalt 53,1 mnkr för utökad verksamhet på IVA/postop, sterilcentralen samt dagkirurgi/uppvakningen efter om- och tillbyggnaden av Sunderby sjukhus.
2. budgetramen ökas i takt med att verksamheten tas i drift med 13,0 mnkr 2021, 18,2 mnkr 2022, 14,1 mnkr 2023 och 7,8 mnkr 2024. Inför varje år görs en avstämning av idrifttagningen innan budgetramen ökas.
3. ge regiondirektören i uppdrag att tillse att division funktion planerar produktion för ökade behandlingsinsatser på DKE/UVA.

Yttrande till beslutsförslaget

Styrelsen ser positivt på att den utökade IVA-verksamheten med fyra nya IVA-platser successivt kan börja tas i drift.

Sammanfattning

Nya lokaler för akutmottagning, bild- och funktionsmedicin, intensivvårds- och postoperativa avdelningen samt sterilcentral är ett led i genomförandet av beslutad utvecklingsplan för Sunderby sjukhus. Etapp D/E innebär för Sunderby sjukhus byggnation av nya lokaler, 6 600 kvm, ombyggnad av befintliga lokaler, 2 600 kvm, samt ombyggnationer för att skapa tillfälliga lokaler under byggtiden. Vuxenpsykiatriska verksamheten samlas i en ny byggnad vid Sunderby sjukhus på 7300 kvm.

I och med utökningen av intensivvårdsavdelningen med 4 vårdplatser, utökad verksamhet på sterilcentralen samt att den postoperativa avdelningen inte kommer att ligga i direkt anslutning till intensivvårdsavdelningen finns det behov att öka bemanningen. Ökade driftkostnader för den utökade verksamheten beräknas till 45 mnkr jämfört med idag och behov av utökad budgetram med 53,1 mnkr med successivt införande under 2021-2024. Skillnaden mellan budgetbehov och ökade kostnader förklaras med att bemanningen började byggas upp för flera år sedan och innebär idag ofinansierade kostnader med ca 8 mnkr.

Second opinion på verksamhetens förslag till bemanning har inhämtats av Helseplan Consulting Group. Helseplans bedömning är att den sammantagna

bemanningen är rimlig. En sammanfattning av Helseplans utredning finns på sid 8.

Ärendet

Detta ärende är kopplat till tidigare beslutade ärenden av regionstyrelsen (*"Fastighetsinvesteringar Sunderbysjukhus Etapp D/E"*, diarienummer 1092-2018, *"Fastighetsinvesteringar Sunderby sjukhus Etapp B"*, Diarienummer 287-2018 och *"Inriktningsbeslut för tillbyggnad, Sunderby sjukhus"*, diarienummer 00902-2015) gällande om- och tillbyggnaden av Sunderby sjukhus.

I *"Inriktningsbeslut för tillbyggnad, Sunderby sjukhus"*, diarienummer 00902-2015 bedömdes de utökade årliga kostnaderna till 56,4 mnkr omräknat till prisnivå 2020.

I strategiska planen 2021-2023 har regionfullmäktige beslutat om budgetmedel för ökade driftkostnader för utökad IVA-verksamhet.

Nya lokaler för akutmottagning, bild- och funktionsmedicin, intensivvårdsavdelning, sterilcentral och vuxenpsykiatri är ett led i genomförandet av beslutad utvecklingsplan för Sunderby sjukhus. Etapp D/E innebär för Sunderby sjukhus byggnation av nya lokaler på 6 600 kvm, ombyggnad av befintliga lokaler, däribland postoperativ avdelning, på 2 600 kvm, samt ombyggnationer för att skapa tillfälliga lokaler under byggtiden. Vuxenpsykiatriska verksamheten samlas i en ny byggnad vid Sunderby sjukhus på 7300 kvm.

Nuläge (innan pandemin) för intensivvårdsavdelningen och postoperativa avdelningen

Intensivvårdsavdelningen vid Sunderby sjukhus erbjuder multidisciplinär intensivvård för hela länet. Kapacitet för långvariga och svåra intensivvårdstillstånd finns idag med sex respiratorplatser samt tretton postoperativa platser. På dessa handläggs cirka 4500 patienter årligen, varav cirka 600 patienter med intensivvårdsbehov och de övriga med behov av postoperativ övervakning eller övervakning i samband med andra akuta tillstånd.

Drygt 300 patienter får respiratorbehandling på Sunderby sjukhus varje år. Till detta görs fler än 800 uppdrag per år utanför intensivvårdsavdelningen. Sedan 2013 har en god grundbemannning byggts upp både gällande undersköterskor och sjuksköterskor. Det har varit ett långsiktigt arbete med traineetjänster, arbete mot Luleå tekniska universitet för regelbundna specialistsköterskeutbildningar, arbetsmiljö- och värdegrundsarbeten parallellt med flödesförbättringar på avdelningen som lett till att avdelningen idag är fullbemannad under dagtid måndag till fredag och i extraordinära fall även kan vårda upp till åtta intensivvårdspatienter på sex platser med ordinarie bemanning.

Huvuddelen av all utbildning inom anestesi och intensivvård för såväl läkare som sjuksköterskor sker på Sunderby sjukhus som är det enda sjukhuset i

länet som uppfyller medicinsk variation, kontinuerlig handledning både dag- och jourtid. Behovet av kontinuerlig utbildning är stort.

Framtidens intensivvård

Förutsättningar för intensivvården förändras ständigt. Detta beror dels på specialitetens egen vetenskapliga utveckling men även på förändringar i samhället.

En ökande medellivslängd i kombination med demografiska förändringar i samhället skapar nya stora åldersgrupper som kommer drabbas av sjukdomar som kräver intensivvård.

För intensivvårdsavdelningen vid Sunderby sjukhus innebär enbart demografiutvecklingen cirka 150 fler vårdtillfällen per år. Till detta kommer faktorer som en ökad medellivslängd, högre medicinska krav och befolkningens växande krav på intensivvårdsresurser vilket bedöms ge ytterligare en ökning med cirka 100 vårdtillfällen per år.

Det senaste årens ökade fokus på vårdrelaterade infektioner och dess konsekvenser för vårdkostnaderna och patientsäkerheten har gjort det tydligt att framtida intensivvårdsavdelningar måste byggas med syfte att minska infektionsspridningen. En ökad förekomst av multiresistenta bakterier i samhället samt nu högaktuellt med anledning av pandemin Covid-19, ställer krav på isolerings möjligheter och anpassade ventilationssystem för att förhindra smittspridning. Intensivvårdsmiljöer som klarar av att vårda patienter med smittfarliga sjukdomar med bibehållen säkerhet för patienten och personal måste skapas även om det medför högre bemanningstal.

I enlighet med beslut, ”Fastighetsinvesteringar Sunderbysjukhus Etapp D/E”, diarienummer 1092-2018, har därför den nya intensivvårdsavdelningen endast enkelrum varav fyra stycken är fullvärdiga isoleringssalar. Totalt kommer intensivvårdsavdelningen att ha tio stycken fullvärdiga respiratorplatser, det vill säga en utökning med fyra platser. Till detta tillkommer två stycken behandlingsplatser med möjlighet till övervakning där man hanterar enklare åtgärder som inläggning av lungdränage, epiduralkatetrar för smärtlindring och centrala infarter.

Postoperativa avdelningen blir kvar i nuvarande lokal. Mindre ombyggnationer behöver göras för att skapa en enkelsal med möjlighet att även övervaka patienter efter operation med smittsam sjukdom. Eftersom att den postoperativa avdelningen och dagkirurgiska enheten inte längre kommer att ligga i direkt anslutning till intensivvårdsavdelningen kommer inte längre ett samnyttjande av personal vara möjligt på det sätt som sker idag. Det kommer kräva egen bemanning. I gengäld ger det möjlighet att utveckla en mer renodlad postoperativ vård, utbilda personal specifikt med den kompetensen och anpassa bemanningen därefter, vilket i förlängningen kommer leda till en mer kvalitativ postoperativ vård.

Sterilcentralen

Sterilcentralen vid Sunderby sjukhus servar förutom operationsavdelningen, samtliga mottagningar och avdelningar på sjukhuset i Sunderbyn och Kalix samt hälsocentralerna i Luleå, Boden och Kalix.

Produktionen är totalt cirka 106 000 enheter. En enhet kan vara allt från en enstaka pincett till en låda innehållande 40 instrument.

Sterilcentralens nya lokaler, i enlighet med beslut, ”Fastighetsinvesteringar Sunderbysjukhus Etapp D/E”, diarienummer 1092-2018, blir lokalmässigt större. Det kommer framförallt att innebära en bättre arbetsmiljö och förbättrade flöden av gods från såväl operationsavdelningen som från övriga verksamheter. Den nya sterilcentralen kommer därmed att kunna följa samtliga hygienkrav med sina planerade rumsfunktioner.

Ekonomi

Utökat personalbehov vid utökad verksamhet IVA/postop, sterilcentral, DKE/UVA redovisas i *Tabell 1 – Sköterskor och undersköterskor*. Antalet ytterligare läkartjänster som är nödvändiga då intensivvårdsplatserna ökar från 6 stycken till 10 stycken redovisas i *Tabell 2 – Läkare*. Utökade övriga kostnader redovisas i *Tabell 4 – Övriga kostnader*.

Tabell 1 – Sköterskor och undersköterskor (prisnivå 2020)

Personal (exklusive läkare)	Antal				Utökad årlig budget (tkr)
	Enligt nuvarande budget	Utfall feb 2021	Nya IVA, postop/steril, DKE/UVA	Utökning jmf nuvarande budget	
Sjuksköterskor (IVA + postop.)	46	55	78	32	21 085
Sjuksköterskor (Sterilcentralen)	1	0	2	1	659
Sjuksköterskor (DKE)	9	11	12	3	1 977
Undersköterskor (IVA)	24	26	38	14	6 474
Undersköterskor (Sterilcentralen)	7	9	12	5	2 493
Undersköterskor (DKE)	1	1	3	2	997
Enhetschefer	3	3	4	1	827
Totalt	91	105	149	58	34 512

Tabell 2 – Läkare (prisnivå 2020)

Personal – Läkare	Utökning (antal)	Utökad årlig budget (tkr)
Narkosläkare (överläkare)	1	1 462
Narkosläkare (specialister)	1	1 255
Narkosläkare (ST)	1	828
Totalt	3	3 545

Narkosläkarna har även uppdrag utanför intensivvårdsavdelningen. Nuvarande budget för narkosläkarna för uppdrag kopplat mot intensivvårdsavdelningen är cirka 7 300 tkr per år.

Tabell 3 - Relationsnyckeltal visar att antalet anställda per plats minskar från dagens nivå. Kostnaden för OB är beräknad proportionerligt till antalet anställda då personalen anställs för treskift. Förbrukningsmateriel är delvis proportionerligt till antalet intensivvårdsplatser då kostsamt materiel för exempelvis dialys nödvändigtvis inte ökar.

Tabell 3 - Relationsnyckeltal

	Nuvarande enligt budget	Nuvarande faktisk bemanning	Nya IVA	Mått
Sjuksköterskor (IVA + postop.)	2,56	3,61	3,55	Anställda per plats (IVA + postop.)
Undersköterskor (IVA + postop.)	1,33	1,61	1,73	Anställda per plats
OB-kostnader (IVA)	61,4	Ej tillämpligt	65,3	OB per anställd (SSK+USK)
Övriga kostnader så som förbrukningsmateriel och läkemedel	3 967	Ej tillämpligt	3 509	Kostnad (tkr) per IVA-plats

Tabell 4 – Övriga kostnader (prisnivå 2021)

Övriga kostnader	Nuvarande kostnad (tkr)	Utökad årlig budget (tkr)
OB-kostnader	4 295	3 282
Övriga kostnader så som förbrukningsmateriel och läkemedel.	23 800	11 804
Totalt	28 095	15 086

Totalt innebär den ökade bemanningen och ökade driftskostnader för 4 nya vårdplatser en ökad kostnad med 45 mnkr jämfört med idag och behov av ökad budget med 53,1 mnkr. Skillnaden mellan budgetbehov och ökade kostnader förklaras med att bemanningen började byggas upp för flera år sedan och innebär idag ofinansierade kostnader med 8 mnkr.

Personal- och förbrukningskostnader tillkommer från och med 2021 och kommer succesivt öka till och med 2024 i enlighet med *tabell 5 – Ekonomisk periodisering och utbyggnadstakt*.

Antalet öppna intensivvårdsplatser kommer under 2021 fortsatt vara sex stycken. Att en utökad bemanning är nödvändig under året beror på att personal behöver rekryteras och utbildas för att förbereda en övergång till enkelsalar samt en fysiskt åtskild intensivvårdsavdelning och postoperativ avdelning. Under 2022-2024 kommer ytterligare personal att rekryteras och utbildas för att succesivt kunna öppna fler intensivvårdsplatser fram till 2024.

Intensivvård är en verksamhet som på mycket kort tid kan vända från ett relativt lugn till ett "kaos". Trots en varierande patientbeläggning och vårdtyngd är det därför viktigt med en god grundbemanning. När alla intensivvårdsplatser inte är fullbelagda kommer personal genom daglig styrning arbetsledas dit behoven finns inom intensivvårdsavdelningen, postoperativa avdelningen och uppvakningsavdelningen. Personalen kommer även fortsättningsvis arbeta med förbättrings- och utvecklingsarbeten rörande patientsäkerhet, interna kompetenshöjande aktiviteter samt flödesförbättrande åtgärder. Rekryteringsbasen finns vid kusten, fram för allt i Luleå och Boden, vilket gör att länskliniken för anestesi, operation och intensivvård redan idag roterar upp specialistsjuksköterskor till Gällivare. Tendensen är ett fortsatt ökande behov då det finns svårigheter att rekrytera till sjukvården i Gällivare. Detta kommer att styras och ledas inom kliniken och leder till en likriktning av intensivvården och ett kompetensutbyte.

Sterilcentralen kommer att utöka sin bemanning under 2021 och 2022 på grund av att schemaläggning på helger kommer att införas för att klara av en ökad efterfrågan på sterilt gods. I den nya flygeln kommer även sterilcentralen och operationsavdelningen att ligga fysiskt åtskilda på olika våningsplan vilket kommer att kräva viss utökning av resurser.

Dagkirurgiska enheten (DKE) kommer att rekrytera och utbilda ytterligare personal under 2021 och 2022 för att möjliggöra fler rotationstjänster mot den postoperativa avdelningen.

Genomförande

Tidplanen för rekrytering följer tidplanen för om- och tillbyggnaden av Sunderby sjukhus med målet att driftsätta verksamheten under Q2-Q4 2021 i samband med färdigställandet av nya D/E-flygeln på Sunderby sjukhus.

Viss rekrytering av IVA-sköterskor har redan påbörjats för att säkra beman-
ning vid driftsättning av nya lokaler i samband med färdigställandet av om-
och tillbyggnaden av Sunderby sjukhus. Återstående rekrytering beräknas
ske under 2021 till och med 2024.

Tabell 5 – Ekonomisk periodisering och utbyggnadstakt

		Periodisering av årlig budgetökning			
Personal (exklusive läkare)	Utökad årlig budget (tkr)	2021	2022	2023	2024
Antal IVA-platser		6	7	9	10
Antal postoperativa platser (postop.)		12	12	12	12
Sjuksköterskor (IVA och postop.)	21 085	3 954	7 907	6 589	2 636
Sjuksköterskor (Sterilcentralen)	659	494	165		
Sjuksköterskor (DKE)	1 977	989	989		
Undersköterskor (IVA)	6 474	1 619	3 237	1 619	
Undersköterskor (Sterilcentralen)	2 493	1 870	623		
Undersköterskor (DKE)	997	499	498		
Administratörer	0				
Enhetschefer	827	827			
Delsumma	34 512	10 251	13 419	8 208	2 636
Personal – Läkare					
Narkosläkare (överläkare)	1 462	853	609		
Narkosläkare (specialister)	1 255	732	523		
Narkosläkare (ST)	828	483	345		
Delsumma	3 545	2 068	1 477	0	0
Övriga kostnader					
OB-kostnader	3 282	664	1327	977	314
Övriga kostnader så som för- brukningsmateriel och läkeme- del.	11 804	0	1 967	4 918	4 918
Delsumma	15 086	663	3 207	5 683	5 020
Totalt	53 143	12 982	18 190	14 103	7 868

Second opinion på verksamhetens förslag till bemanning på ny utökad IVA

Helseplan Consulting Group AB har på uppdrag av regionen gjort en second opinion på verksamhetens förslag till bemanning på ny utökad intensivvårdsavdelning på Sunderby sjukhus inkluderande IVA, postoperation, sterilcentral, dagkirurgisk mottagning och uppvakningen (DKE/UVA). Uppdraget till Helseplan avser bemanningen av sjuksköterskor och undersköterskor.

Den föreslagna bemanningen innebär en utökning med ca 43 anställda jämfört med bemanningen de senaste åren. Förslaget innebär en utökad kostnad med 27,1 mnkr. Verksamheten föreslår en ökad budget för bemanningen med 34,5 mnkr. Verksamheten har redovisat underskott mot budget med i snitt 8 mnkr för personalkostnader de senaste tre åren.

Helseplan har i sin bedömning utgått från generella grundprinciper avseende bemanningsplanering, personalförsörjning och arbetstidsregler vid planering av hälso- och sjukvårdsverksamhet. Därutöver har de beaktat förutsättningar som råder för de aktuella verksamheterna.

Helseplans bedömning är att verksamhetens förslag till utökad bemanning är rimlig. Deras motivering är att verksamheternas strategiska bemanningsplanering är väl genomtänkt och en förutsättning för att upprätthålla en god bemanning över tid. Helseplans bedömning är att bemanningen på IVA/postoperation kan vara något snäv men menar att verksamheten bör klara det genom rotationstjänstgöring mot sterilcentralen och DKE/UVA där bemanningen är mer tilltagen.

Helseplan påpekar att överlappningstiderna mellan dag- och kvällspass är långa på IVA. Det kräver en bemanning med 4-5 fler anställda. Verksamheten motiverar överlappningstiderna med bl a att personalen då utför uppgifter som man annars inte hinner med.

Helseplan observerar att ser man isolerat på sterilcentralen och DKE/UVA så är föreslagen bemanning väl tilltagen med ca 6 anställda. DKE/UVA bör dock inte vara en begränsande kapacitet i den operativa vårdkedjan. Då verksamheterna fungerar som "dragspel" till varandra och framför allt till IVA/postoperation så är bedömningen att den sammantagna bemanningen är rimlig.

Med den ökade bemanningen på DKE/UVA, och med bibehållen produktivitet, är det rimligt att öka produktionsvolymen på DKE/UVA med 12 procent eller ca 500 patienter/år. Bedömningen baseras på att verksamheten tidigare år har klarat högre produktionsvolymen men även baserat på jämförelse med andra sjukhus i riket. Helseplan gör bedömningen att det är rimligt att öka produktionen på DKE/UVA utan att det påverkar kapaciteten negativt.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Funktion

Ekonomi- och planeringsdirektör

§ 131

Vårdval primärvård, uppföljning januari-april 2021

Dnr 680-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. godkänna uppföljningsrapporten för Vårdval primärvård januari-april 2021.
2. uppdra till regiondirektören att vidta åtgärder så att hälsocentralernas resultat förbättras för framför allt tillgänglighet, läkemedelsgenomgång samt hälsosamtal.

Yttrande till beslutsförslaget

Styrelsen noterar att pandemin fortsatt påverkar verksamheten vid länets hälsocentraler negativt. Många resultat har försämrats. Endast hälften av hälsocentralerna har genomfört hälsosamtal och antalet samtal är lågt, telefon-tillgängligheten är fortsatt låg, läkemedelsgenomgångar för äldre med många läkemedel ligger kvar på en låg nivå. Glädjande är att arbetet med att förbättra levnadsvanor för riskgrupper pågår och visar allt bättre resultat. Division Nära behöver göra en handlingsplan med åtgärder för att förbättra resultaten.

Sammanfattning

Covid-19 pandemin fortsätter att ha stor påverkan på hälsocentralernas arbete. Förändrade arbetsuppgifter, utlåning av medarbetare till sjukhusen samt att medarbetarna ännu inte vaccinerats inverkar menligt på förutsättningarna att uppfylla vårdvalsuppdraget vilket påverkar resultaten negativt avseende de indikatorer som följs i vårdvalet. Det är färre hälsocentraler som genomfört hälsosamtal under januari-april jämfört med i fjol. Färre hembesök till nyfödda är utförda. Det har varit problem att upprätthålla telefon-tillgängligheten på grund av ett ökat tryck men de flesta som sökt vård har fått en medicinsk bedömning inom tre dagar (92 procent). Det riktade arbetet med levnadsvanor hos riskgrupper pågår glädjande nog i samma omfattning som förra året. En stor ökning syns för vårdkontakter på distans inom länet samt för digitala utomlänsvårdkontakter. Läkemedelsgenomgång för personer 75 år och äldre med många läkemedel ligger kvar på ett lågt länssnitt och har gjort så de senaste tre åren. Endast tre hälsocentraler når målet.

Ärendet

I Norrbotten finns 28 hälsocentraler, av dessa drivs 24 i egen regi och fyra hälsocentraler drivs av privata företag. I vårdval primärvård följs resultatet för verksamheten genom målsatta indikatorer. Nedan redovisas resultat för

dem för jan-april. Covid-19 pandemin har fortfarande stor påverkan på hälsocentralerna vilket syns i resultaten.

Norrbottens hälsosamtal har under perioden genomförts för ca 4,2 procent av länets 40-, 50- och 60-åringar. Det är tolv hälsocentraler som påbörjat arbetet med hälsosamtal vilket är färre än jämförbar period 2020 då 26 hälsocentraler utfört hälsosamtal. Totalt har 375 samtal genomförts i länet.

Det är totalt 48 procent av länets befolkning över 65 år som vaccinerat sig denna vintersäsong jämfört med föregående vintersäsong 38 procent.

Två av länets hälsocentraler når målet för efterkontroll på 85 procent av nyförlösta kvinnor.

Målet att 75 procent av familjer med nyfött barn ska fått ett hembesök nås av 14 hälsocentraler.

Länssnittet för telefontillgänglighet är 81 procent besvarade samtal vilket är lägre jämfört med samma period 2020 (82,5 procent). Orsakerna till sämre tillgänglighet är framför allt relaterade till pandemin såsom ökad sjukfrånvaro/vård av barn, utlåning av medarbetare samt ökat tryck på telefontider på grund av frågor om vaccinering för covid-19.

Länssnittet för medicinsk bedömning inom tre dagar är 92 procent för årets fyra första månader vilket är i nivå med samma period förra året. Det finns ingen skillnad mellan könen. Snittet för perioden varierar mellan hälsocentralerna där Bergnäset har lägst genomsnitt med 68 procent och Piteå hälsocentral har högst genomsnittlig andel med medicinsk bedömning (99 procent) inom tre dagar.

Tolv av länets hälsocentraler når målet att 70 procent av riskgruppen för att utveckla hjärt-kärlsjukdom har fått frågor om sina levnadsvanor. Det är totalt 68 procent av riskgruppen som tillfrågats, vilket är i nivå med samma period förra året. Inom gruppen är det vanligare att män (69 procent) än kvinnor (63 procent) får samtal om levnadsvanor. Det är samma skillnad mellan könen som föregående år.

Nio hälsocentraler når målet att 60 procent av riskgruppen för att utveckla psykisk ohälsa har fått frågor om sina levnadsvanor. Totalt i länet har 53,5 procent av riskgruppen fått frågor om levnadsvanor, det är en minskning jämfört med samma period förra året (55 %). Det finns skillnader mellan hälsocentraler hur kvinnor och män tillfrågas om sina levnadsvanor men ingen tydlig könsskillnad finns för riskgruppen totalt (kvinnor 54 procent och män 53 procent).

Under januari-april har 1939 kvinnor och 788 män deltagit i någon form av samtalsbehandling, vilket är färre än jämförbar period 2020. Det är stor variation i hur samtalsbehandling används vid länets hälsocentraler. Sex hälsocentraler har använt video/webb för distanskonsultation eller behandling.

Totalt har 31 613 vårdkontakter på distans genomförts i primärvården under januari-april 2021. Det kan jämföras med 19 211 vårdkontakter på distans under samma period 2020. Kontakterna via video/webb har ökat och är nu nio procent av distanskontakterna jämfört med tre procent samma period förra året. Under november, december 2020 samt januari 2021 har 8 365 digitala utomlänsvårdkontakter tagits via Internet dvs. ca 2800 vårdkontakter per månad. Dubbelt så många digitala utomlänsvårdkontakter gjordes av kvinnor jämfört med män.

Drygt 2 760 patienter har tillfrågats om våld i nära relation, det är jämförbart med samma period förra året. Det är 440 kvinnor och 124 män som uppgett tidigare eller aktuell våldsutsatthet. Tolv barn har bevittnat våld.

För läkemedelsgenomgång till personer 75 år eller äldre, med fem eller fler uthämtade läkemedel är målet att 50 procent av målgruppen ska ha haft en läkemedelsgenomgång senaste året. Länssnittet för januari-april är 35 procent vilket är i nivå med samma period åren 2019 och 2020. Det är ingen skillnad för kvinnor (35 procent) och män (34 procent). Det är bara tre hälsocentraler; Arjeplog, Gällivare och Jokkmokk som når målet.

Länets hälsocentraler har varit delaktiga i sammanlagt 516 samordnade individuella planer under perioden januari-april. Det är färre jämfört med förra årets 577 planer under samma period. I 76 procent av planerna har patienten deltagit i planeringen och i 75 procent av planerna finns fast vårdkontakt dokumenterad.

Det är åtta filialer och 11 servicepunkter som har beviljats ersättning inom vårdvalet under 2021. Samtliga servicepunkter samt sju filialer är i drift, filialen i Harads är ännu inte startad. Det har varit en utmaning att bemanna filialer och servicepunkter då pandemin kräver personalresurser.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Arbetet med levnadsvanor riktat mot gruppen med risk för hjärt-kärlsjukdom sker inte på ett jämställt sätt i regionen. Division Nära måste fortsätta med åtgärder för att förbättra resultaten och minska skillnaden mellan hur män och kvinnor får ta del av levnadsvanearbetet.

Bilagor:

Vårdval primärvård uppföljning januari-april 2021

Vårdval primärvård resultatbilaga januari-april 2021

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Divisionschef division Nära

§ 132

Transparensbokslut Folktandvården 2020

Dnr 533-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar godkänna transparensbokslut Folktandvård 2020.

Yttrande

En anpassning till tillgängliga resurser måste ske och förändringsarbete pågår med flera olika åtgärder.

Sammanfattning

Regioner redovisar årligen ekonomisk information som underlag för bedömning av om den konkurrensutsatta verksamheten inom den offentligt bedrivna tandvården subventioneras. Division Folktandvård har tagit fram ett transparensbokslut för 2020. Av redovisningen framgår att resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten 2020 är negativt med -14 634 tkr. Det ansamlade resultatet sedan transparensbokslutets införande 2012 är negativt med -26 486 tkr.

Det negativa resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten är, bortsett från intäktsbortfall till följd av corona-pandemin, i allt väsentligt kopplad till allmäntandvård och till övervägande del till kliniker på orter i glesbygd med stora svårigheter att rekrytera tandläkare. Bemanningssituationen gör det svårt att bedriva intäktsfinansierad allmäntandvård i tillräcklig omfattning. Pågående omställningsarbete kommer att resultera i förändringar för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningarna.

Regionens bedömning är att verksamheten inte är konkurrensbegränsande.

Ärendet

Lag om insyn i vissa förbindelser mm (2005:590) anger att landstingen ska säkerställa tillgång till ekonomisk information för att motverka konkurrensbegränsningar. Redovisningsskyldigheten enligt denna lag omfattar inte verksamheter med en nettoomsättning för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren som understiger 40 miljoner euro. I regioner är tandvård den verksamhet som främst kan komma i fråga för särredovisning.

Statskontoret har rekommenderat regionerna att särredovisa den regionägda folktandvården för att kunna bedöma om subventioner förekommer eller inte även om omsättningen understiger 40 miljoner euro. Med anledning av detta tog Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) fram en grundmodell för särredovisning av folktandvården som infördes 2012. Under 2018 har SKR:s redovisningsnätverk vidareutvecklat presentationen av särredovisningen och

Region Norrbottens har anpassat uppställningen av sitt transparensbokslut efter denna.

Division Folk tandvård har tagit fram ett transparensbokslut för 2020. Av redovisningen framgår att resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten 2020 är negativt med -14 634 tkr. Det ansamlade resultatet sedan transparensbokslutets införande 2012 är negativt med -26 486 tkr. Regionens bedömning är att verksamheten inte är konkurrensbegränsande.

Coronapandemin har haft stor påverkan på tandvårdens verksamhet under 2020 vilket lett till förlorade intäkter och lägre produktion i den konkurrensutsatta verksamheten när patienter uteblivit eller inte kunnat tas emot. Den lägre produktionen, och därmed också minskade kostnader, beror också på bemanningsproblematiken inom folktandvården.

Det negativa resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten är, i allt väsentligt kopplad till allmäntandvård och till övervägande del till kliniker på orter i glesbygd med stora svårigheter att rekrytera tandläkare. På flertalet av orterna finns inte heller privata alternativ. Mest bekymmersamt är läget utanför Fyrkanten där det, på grund av pensioneringar och egna uppsägningar, endast är bemannat till ca 70 procent på tandläkarsidan. Även kliniker med relativt god bemanning påverkas pga. den interna stafettverksamheten. Bemanningssituationen i kombination med prioriteringsordningen gör att det inte finns resurser att bedriva intäktsfinansierad allmäntandvård i tillräcklig omfattning. Det har resulterat i ekonomiska underskott.

Divisionen har sedan flera år jobbat aktivt med kostnadsreduceringar och har idag kostnader som i kronor per ansvarspatient är bland de lägre i landet. För att anpassa verksamheten till tillgängliga ekonomiska resurser pågår bland annat förändringsarbeten för att ställa om till teamorienterad flödesinriktad tandvård och samt att anpassa klinikstrukturen.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Transparensbokslut Folk tandvård 2020

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Folk tandvård

Ekonomi- och planeringsdirektör

§ 133

Implementering av 1177

Dnr 678-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Fastställa föreslaget basutbud av vårdnära digitala tjänster till medborgare.
2. Basutbudet ska implementeras likvärdigt i samtliga regionens vårdverksamheter och ingå i beställningen för vårdval primärvård från 2022
3. Regionens användning av tjänsterna ska systematisk följas upp och utvärderas och avrapporteras till regionstyrelsen.

Yttrande till beslutsförslaget

Användningen av digitala tjänster i vårdens kontakt med medborgarna har ökat starkt under 2020 och är ett väsentligt utvecklingsområde för att säkerställa en jämlik vård för invånarna inom regionens samtliga geografiska delar. Regionstyrelsen anser att det är högt prioriterat att denna utveckling fortsätter samt att utbudet av vårdnära digitala tjänster är jämlikt infört i samtliga regionens vårdverksamheter.

Sammanfattning

Revisorerna har genomfört en granskning av regionens arbete med 1177. I den rekommenderas bland annat att regionen ska vidta åtgärder för systematisk uppföljning och utvärdering av 1177 vårdguidens e-tjänster samt genomföra analys över vilka åtgärder som kan vidtas för ökad grad av implementering inom vårdverksamheterna.

Regionen har idag ett definierat basutbud av e-tjänsterna på 1177 vårdguiden som inte tidigare fastställts av regionstyrelsen. Detta basutbud bör kompletteras med övriga obligatoriska digitala tjänster som finns inom regionen och fastställas samtidigt som kravet av uppföljning i regionstyrelsen tydliggörs.

Utöver 1177 vårdguidens e-tjänster föreslås basutbudet kompletteras med Digitalen samt regionens tjänst för digitala vårdbesök.

Ärendet

Bakgrund

Invånartjänsterna via 1177.se ingår i det nationella tjänsteutbudet som tillhandahålls av Inera, ett bolag som är delägt av regioner och kommuner.

Invånartjänsterna via 1177.se består av tre delar:

- 1177 Vårdguiden på telefon som erbjuder sjukvårdsrådgivning.
- 1177 Vårdguiden på webben som erbjuder kvalitetssäkrad information om hälsa, sjukdomar och vård.

- 1177 e-tjänster som möjliggör för invånare att till exempel boka tider och läsa sin journal digitalt.

Notera: Utöver dessa tjänster pågår också ett införande av digitala tjänster med ett tydligt fokus på ökad tillgänglighet till vården oavsett tid och plats.

Historik

Under de senaste åren har ett omfattande arbete genomförts i syfte att öka tillgängligheten vården med stöd av digitala tjänster.

- 2015-10-28: Strategi för invånartjänster beslutades av styrelsen där det fastställdes att tjänsteutbud ska tas fram.
- 2016: Basutbudet gällande invånartjänster har tillsammans med handlingsplan beslutats 2016 i den styrgrupp för invånartjänster som var verksam då med representanter från ledningsgruppen, staber och vårddivisionerna.
- 2017-03-01: Återkoppling gjordes på till styrelsen under ärendet ”Styrelsens svar på beredningarnas rapporter – Invånartjänster”
- 2017-04-26: Återkoppling till regionfullmäktige
- 2018-06-07: Digitaliseringsstrategi för framtiden hälsa och vård fastställs av regionstyrelsen där digitala lösningar för medborgarna lyfts som ett prioriterat område.
- 2018-09-27: Presentation om invånartjänster och status införande på Återföringsdagen
- 2019: Styrsmål för att följa utvecklingen om tjänsternas användning tillförs regionstyrelsens plan 2019–2021.
- 2019: Styrsmål för ökad användning digitala tjänster fastställdes i divisionsplaner för Division Närsjukvård och Division Länssjukvård 2019–2021.
- 2016–2020: Utvecklingen gällande andelen invånare i Norrbotten som loggat in på 1177.se har följts som ett mål i den strategiska planen. Har under perioden ökat från 31 procent till 83 procent.

Nuläge

Användningen av digitala tjänster har ökat starkt under de senaste åren. Genom ett systematiskt arbete i samverkan med berörda vårdverksamheter och en kontinuerlig utveckling av tjänsternas funktionella innehåll, så bidrar detta till att länets invånare i allt större utsträckning också använder de digitala tjänsterna för enklare och effektivare kontakt och kommunikation med vårdverksamheterna.

Andelen invånare i Norrbotten som har loggat in på 1177 e-tjänster uppgår idag till 83procent. Detta motsvarar ca 206 000 unika inloggningar i 1177 e-tjänster.

Revisionens granskning av invånartjänsterna i Norrbotten

I den granskning som genomförts 2021 av regionens revisorer lämnades rekommendationer till regionstyrelsen angående regionens arbete med invånartjänsterna:

- Vidta åtgärder för systematisk uppföljning och utvärdering av 1177 vårdguidens e-tjänster inom regionen för att säkerställa en jämlik vård.
- Fastställande av tillgänglighetsmål utifrån förutsättningar avseende svarstid och svarsfrekvens för samtal till 1177 Vårdguidens på telefon.
- Genomföra analys över vilka åtgärder som kan vidtas för ökad grad av implementering av 1177 vårdguidens e-tjänster inom vårdverksamheterna.
- Genomföra analys över vilka åtgärder som kan vidtas för att öka graden av kunskap och kännedom om 1177 vårdguidens och regionens övriga digitala tjänster ur ett medborgarperspektiv.

Basutbud vårdnära digitala tjänster

Det obligatoriska basutbudet av vårdnära digitala tjänster som samtliga vårdmottagningar ska erbjuda länets invånare föreslås bestå av följande:

E-tjänster på 1177 vårdguiden

- **Förnya recept**
En tjänst som gör det möjligt för invånare att kunna kontakta vårdverksamheten/mottagningen för begäran om förnyelse av recept.
- **Kontakta mig**
En tjänst som erbjuder invånaren en möjlighet be om att få bli kontaktad i sitt ärende.
- **Av/omboka tid**
En tjänst där invånaren kan kontakta vårdverksamheten för av/ombokning av tid för besök.
- **Beställa tid**
En tjänst som erbjuder invånaren att vi beställa tid för sitt ärende.
- **Rådgivning**
En tjänst där invånaren kan få kontakt med vårdverksamheten för rådgivning i sitt ärende.

Övriga digitala tjänster

- **Digitalen**
Regionens digitala ingång som ger medborgare möjlighet att komma i kontakt med hälsocentraler eller specialistvård.
- **Digitala vårdbesök**
Regionens tjänst för att möjliggöra vårdbesök via videomöte i medborgarens dator, surfplatta eller mobiltelefon.

Utöver dessa tjänster ska samtliga vårdmottagningar som grund erbjuda kontaktmöjlighet via telefon.

Det obligatoriska basutbudet av vårdnära digitala tjänster ska ingå i regionstyrelsens plan inför 2022 och implementeras i vårdens verksamheter.

Uppföljning av regionens arbete med vårdnära digitala tjänster och tjänsternas användning ska följas upp av regionstyrelsen.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

Divisionschefer

IT/MT-direktör

Hälso- och sjukvårdsdirektör

§ 134

Investeringsbeslut MT, IT och övriga inventarier

Dnr 693-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. division Funktion tilldelas 3 000 tkr för inköp från regionens investeringsram för 2020 enligt i ärendet redovisade reinvesteringar.
2. division Länssjukvård 2 tilldelas 1 265 tkr för inköp från regionens investeringsram för 2021 enligt i ärendet redovisad nyinvestering.
3. division Regionstöd tilldelas 5 975 tkr för inköp från regionens investeringsram för 2021 enligt i ärendet redovisade reinvesteringar och nyinvestering.
4. avdelning Regional utveckling tilldelas 80 tkr för inköp från regionens investeringsram för 2021 enligt i ärendet redovisad nyinvestering.

Sammanfattning

Region Norrbotten är i behov av att ersätta en delmängd av befintlig teknik på grund av dess kondition och funktion samt att leverantörens möjlighet till support minskar eller helt upphör. Det är även nödvändigt med viss komplettering av teknik inom befintliga verksamheter.

Ärendet

Detta ärende är kopplat till tidigare beslutade ärenden av regionstyrelsen "Inriktningsbeslut – Investeringar i medicin- och informationsteknik" Diarienummer 01554-2020.

Region Norrbotten är i behov av att ersätta en delmängd av befintlig teknik på grund av dess kondition och funktion samt att leverantörens möjlighet till support minskar eller helt upphör. Det är även nödvändigt med viss komplettering av teknik inom befintliga verksamheter.

Utökade och reducerade driftkostnader som investeringarna medger hanteras inom befintliga ramar. Inköpen hanteras enligt lagen om offentlig upphandling.

Ergospirometri

Inriktningsbeslut är taget av regionstyrelsen 2020-12-09 i ärendet "Inriktningsbeslut – Investeringar i medicin- och informationsteknik" Diarienummer 01554-2020.

En komplett spirometriundersökning (statisk spirometri, dynamisk spirometri, diffusionskapacitetsmätning och ergospirometri) görs för att utreda och diagnosticera sjukdomar i luftvägar och lungor. Statisk spirometri och dynamisk spirometri görs idag på många enheter inom regionen bland annat

inom primärvården. Undersökning av lungornas diffusionskapacitet gör man för att bedöma om det föreligger någon begränsning för syrgastransporten mellan lungor och blod. Detta görs endast på Klinisk fysiologisk mottagning på Sunderby sjukhus.

Under 2019 gjordes cirka 600 spirometriundersökningar (statisk spirometri, dynamisk spirometri, diffusionskapacitetsmätning) på Klinisk fysiologisk mottagning på Sunderby sjukhus.

Region Norrbotten saknar idag möjlighet till ergospirometri det vill säga gasutbytes- och ventilationsanalys under belastning så kallat arbetsprov. Sedan många år har hemtagning skett av vård av så kallade Guch-patienter det vill säga patienter med medfödda hjärtfel där behov finns av ergospirometrer och behov finns även hos en del hjärtpatienter i stora gruppen hjärtsvikt samt många lungpatienter.

Idag skickas patienter till andra regioner där denna undersökning utförs, dock aldrig som enskild undersökning utan tillsammans med annan vård. Exempelvis cirka trettio hjärtransplantationer vilka utförs i Göteborg där även ergospirometrer görs. Mellan fem till tio barn (CF-patienter) gör ergospirometrer i samband med årliga kontroller i Uppsala.

Den stora gruppen som behöver göra ergospirometrer i samband med olika utredningar får dock aldrig denna undersökning då man inte skickar patienterna till annan region enbart för denna undersökning utan istället görs andra typer av undersökningar så som datortomografi, ultraljud, skopier med flera. Att istället göra en ergospirometri skulle minska behovet av andra undersökningar och även effektivisera vårdkedjan och höja kvalitén för hjärt- och lungsjukvården i Norrbotten.

Behovet av antalet undersökningar per år uppskattas till cirka 500–600 stycken. Dessa planeras att utföras med befintlig personal på Klinisk fysiologisk mottagning på Sunderby sjukhus.

Ekonomi

Det finns en investeringsutgift för att köpa in ett ergospirometrisystem till regionen, se *tabell 1 – ekonomi ergospirometrisystem*

Tabell 1 – ekonomi ergospirometri

Investeringar (tkr)	Nyinvestering	Reinvestering	Ärendenummer
Ergospirometri	1 265 tkr		ID 3298
Totalt	1 265 tkr		
Utökade årliga avskrivningar	180 tkr		

Investeringsutgift för ett ergospirometrisystem finansieras via regionens investeringsram för 2021.

Investeringen ger upphov till en utökad driftkostnad för service- och support av systemet samt förbrukningsmateriel på cirka 70 tkr per år, vilket hanteras inom befintliga budgetramar.

Genomförande

Beställning av ett ergospirometrisystem sker enligt gällande avtal med målsättningen att driftsätta systemet under Q3 2021.

Bild- och funktionsmedicin

Bild- och funktionsmedicin är i behov av att rekonditionera ett genomlysningssystem på grund av dess kondition och funktion samt att leverantörens möjlighet till support minskar eller helt upphör.

Genomlysningssystem

Genomlysning är en slags röntgenundersökning som innebär att man kan se olika kroppsdelar och organ som en filmsekvens i realtid för att kartlägga och behandla förändringar i exempelvis mag- och tarmkanalen samt urinvägar.

Genomlysning genomförs i olika omfattning på samtliga sjukhus i länet. Totalt rör det sig om cirka 2000 procedurer per år.

Sunderby sjukhus har två genomlysningssystem varvid det ena är i behov av rekonditionering på grund av dess kondition och funktion. Detta innebär att vitala delar ersätts och livslängden på systemet förlängs med cirka 10 år.

Ekonomi

Det finns en investeringsutgift för att rekonditionera ett genomlysningssystem, se *tabell 3 – ekonomi genomlysningssystem*

Tabell 3 – ekonomi genomlysningssystem

Investeringar (tkr)	Nyinvestering	Reinvestering	Ärendenummer
Rekonditionering genomlysningssystem		3 000	ID 4229
Totalt		3 000	

Investeringsutgift för rekonditionering av ett (1) genomlysningssystem finansieras via regionens investeringsram för 2021.

Investeringen ger inte upphov till några utökade driftkostnader utan blir likvärdiga med dagens driftkostnader.

Genomförande

Division Funktion ansvarar för genomförandet som bedrivs inom ramen för regionens projektmodell för att på bästa sätt kunna säkerställa att det finns kontrollfunktioner för mål, budget, resurser och risker.

Beställning av rekonditionering sker enligt gällande avtal med målsättningen att driftsättning kan ske under Q1 2022.

IT-/MT-stöd

IT-/MT-stöd inom division Regionstöd är i behov av att ersätta en delmängd av befintlig teknik på grund av dess kondition och funktion samt att leverantörens möjlighet till support minskar eller helt upphör samt viss komplettering inom befintlig verksamhet.

Interna brandväggar

De interna brandväggarna behövs för att kunna styra, kontrollera och visualisera de interna trafikflödena mellan servrar, klienter och utrustning ute i nätverket. Utan dessa kommer det inte möjligt att med enkla åtgärder hindra åtkomst från nätverk såväl utanför Regions Norrbottens nätverk som inom Regionens egna nätverk. Exempelvis kan externa leverantörer av misslag sprida skadlig trafik eller få åtkomst till mer än det som är nödvändigt för att lösa uppdraget.

Denna investering är också en förutsättning för att möta nya krav från verksamheten gällande möjlighet att koppla upp mobila enheter på regionens nätverk.

Ekonomi

Investeringsutgift för interna brandväggar finansieras via regionens investeringsram för 2021.

Driftkostnader av engångskaraktär hanteras inom ramen för befintlig budgetram för IT-/MT-stöd.

Investeringen ger upphov till en kostnadsökning på cirka 240 tkr per år för service- och support samt avskrivningar på cirka 270 tkr, vilket hanteras inom befintlig budgetram för IT-/MT-stöd.

Tabell 4 – ekonomi interna brandväggar

Investeringar (tkr)	Nyinvestering	Reinvestering	Ärendenummer
Interna brandväggar	1 360		ID 3336
Totalt	1 360		
Utökade årliga avskrivningar	270		

Lagringsyta för IT-/MT-data

Nuvarande lagringsyta för regionens IT-/MT-data köps som en tjänst av extern leverantör. Befintligt avtal löper ut vid årsskiftet 2021. Genom att göra en investering i en egen lagringsyta skapar regionen förutsättningar för bättre kontroll av informationsmängder samt säkrar en mer ekonomisk fördelaktig lösning.

Ekonomi

Investeringsutgift för lagringsyta finansieras via regionens investeringsram för 2021.

Investeringen ger upphov till en kostnadsökning på cirka 550 tkr per år för service- och support samt personal samt utökade årliga avskrivningar på cirka 630 tkr, vilket hanteras inom befintlig budgetram för IT-/MT-stöd.

Investeringen ger även en kostnadsreducering i och med minskade kostnader till nuvarande leverantör på cirka 4 800 tkr per år.

Detta ger en ekonomisk återbetalningstid på investeringen på cirka ett år och en total kostnadsreducering på cirka 19 mnkr på 5 år.

Tabell 4 – ekonomi lagring

Investeringar (tkr)	Nyinvestering	Reinvestering	Ärendenummer
Lagringsyta för IT-/MT-data	3 150		ID 3343
Totalt	3 150		
Utökade årliga avskrivningar	630		

Övriga IT-investeringar

Tabell 5 – ekonomi övriga IT-investeringar

Investeringar (tkr)	Nyinvestering	Reinvestering	Ärendenummer
Skrivare		415	ID 3348, ID 3349
Totalt		415	

Investeringsutgift för övriga IT-investeringar kommer att belasta regionens investeringsram för 2021.

Avdelning Regional utveckling

Avdelningen för Regional utveckling är i behov av viss komplettering av teknik inom befintlig verksamhet.

Tabell 6 – ekonomi avdelning Regional utveckling

Investeringar (tkr)	Nyinvestering	Reinvestering	Ärendenummer
Utrustning (projektor och mörkläggning) till orkester-sal i Luleå	80		ID 4226
Totalt	80		
Utökade årliga avskrivningar	10		

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor

Bilaga 1 – tilldelningsbeslut IT-lösning (sekretessbelagd enligt lagen om offentlig upphandling fram tills tilldelningsbeslut är fattat)

Bilaga 2 – LCC-kalkyl IT-lösning (sekretessbelagd enligt lagen om offentlig upphandling fram tills tilldelningsbeslut är fattat)

Protokollsutdrag skickas till:

IT-/MT-direktör

Divisionschef Regionstöd

Divisionschef Funktion

Divisionschef Länssjukvård 1

Ekonomidirektör

Regional utvecklingsdirektör

§ 135

Investeringsbeslut gällande införande av centralkassor

Dnr 1333-2020

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Investeringen av centralkassor genomförs. Division Regionstöd tilldelas 2 510 tkr för inköp av IT-lösning och möbler samt inredning i samband med införande av centralkassor på Piteå, Kalix, Sunderby och Gällivare sjukhus.
2. Fastigheter tilldelas 3 730 tkr för ombyggnationer i samband med införande av centralkassor på Piteå, Kalix, Sunderby och Gällivare sjukhus
3. Division Regionstöd får en ökad budgetram för sju medarbetare till centralkassan från och med 2022 enligt i ärendet redovisade utökade driftkostnader. Regiondirektören får i uppdrag att fördela finansiering för dessa från division Funktion, division Länssjukvård 1, division Läns-sjukvård 2 och division Psykiatri till division Regionstöd.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Yttrande till beslutsförslaget

Investering i centralkassor på sjukhusen bidrar till effektiviseringar, optimering av resurser och kompetenser samt en ökad tillgänglighet för länets medborgare och satsningar som bidrar till att förbättra detta ser regionstyrelsen som mycket positivt. Samtidigt är det med hänsyn till regionens ekonomiska situation synnerligen angeläget att säkerställa att investeringen genomförs på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt.

Sammanfattning

Detta ärende är kopplat till tidigare beslutade ärenden av regionstyrelsen *"Inriktningsbeslut gällande införande av centralkassor"*, diarienummer 01333-2020.

Regionen är i behov av att sänka sina kostnader, minska administrationen för vårdpersonalen, möta medborgarnas behov och förväntningar genom digitala tjänster och värna om patientens integritet. Ett led i det arbetet är att införa centralkassor på samtliga sjukhus i länet. Kiruna sjukhus har en centralkassa sedan 2010.

Ärendet

Detta ärende är kopplat till tidigare beslutat ärende av regionstyrelsen (*"Inriktningsbeslut gällande införande av centralkassor"*, diarienummer 01333-2020).

Idag finns det ett antal mottagningskassor på sjukhusen i länet som bemanas av personal framför allt från hälso- och sjukvården. Under tiden utställningen av projektet *mobil incheckning och betalning* pågick, väcktes frågan om att minska antalet kassor ute på våra sjukhus.

Under året 2018–2019 har projektet *mobil incheckning och betalning* pågått. Projektet har infört den mobila tjänsten för bokade patienter inom primärvård och specialistmottagningar på sjukhusen. Med det nya sättet för patienter att registrera och betala för sitt besök öppnas möjligheten att införa centralkassa, istället för att som idag ha många mindre kassor på avdelningar och mottagningar på sjukhusen.

Regionen är i behov av att sänka sina kostnader, minska administrationen för vårdpersonalen, möta medborgarnas behov och förväntningar genom digitala tjänster och värna om patientens integritet. Ett led i det arbetet är att införa centralkassor på samtliga sjukhus i länet. Kiruna sjukhus har en centralkassa sedan 2010.

Att införa centralkassor innebär bland annat förändrade arbetssätt, investering i IT-lösning och ombyggnationer.

Kostnader för inköp av IT-lösning är under upphandling och kommer att läggas fram under sittande möte då de fram till tilldelningsbeslut fattats är sekretessbelagda enligt lagen om offentlig upphandling.

Ekonomi

Ur *"Inriktningsbeslut gällande införande av centralkassor"*, diarienummer 01333-2020, framgår förväntade effekter, kostnader och besparingar. Dessa har utretts vidare och sammanfattas nedan.

- Minskning av personalkostnader motsvarande totalt ca 10 tjänster. Innebär en minskning inom division Funktion, division Länssjukvård 1, division Länssjukvård 2 och division Psykiatri med totalt ca 17 tjänster. Division Regionstöd utökas med 7 tjänster i och med det utökade uppdraget som införandet av centralkassor innebär.
- Standardiserade arbetssätt - högre kvalitet och säkerhet.
- Optimering av resurser och kompetenser - rätt kompetens för rätt uppgift.
- Ökad tillgänglighet för patienten.
- Värna om patientens integritet.
- Möta medborgarnas behov och förväntningar av digitala tjänster.

Bilaga 1 – tilldelningsbeslut och bilaga 2 – LCC-kalkyl är sekretessbelagda enligt lagen om offentlig upphandling fram tills tilldelningsbeslut är fattat. Dessa bilagor redovisar investeringsutgift för IT-lösning samt service- och supportkostnader.

Tabell 1 – Investeringsutgifter

Investeringsutgifter	
IT-lösning	2125 tkr Enligt bilaga 1 - Tilldelningsbeslut samt bilaga 2 – LCC-kalkyl
Informationsskärmar	65 tkr
Möbler och inredning	320 tkr
Ombyggnationer	3 730 tkr

Investeringsutgift för IT-lösning, informationsskärmar samt möbler och inredning finansieras via regionens tilldelade investeringsram för inventarier 2020.

Investeringsutgift för ombyggnationer finansieras via tilldelad investeringsram för 2021 för Fastigheter.

Tabell 2 – Driftkostnader av engångskaraktär

Driftkostnader engångskaraktär	
Installation, projektledning, anpassning av befintlig IT-miljö	2 400 tkr

Driftkostnader av engångskaraktär finansieras inom ramen för befintlig IT-budget 2021.

Tabell 3 – Utökade årliga driftkostnader

Utökade årliga driftkostnader	
Service och support samt licenser	750 tkr Enligt bilaga 1 - Tilldelningsbeslut samt bilaga 2 – LCC-kalkyl
Förbrukningsmateriel	66 tkr
Personal (Regionstöd)	3 700 tkr
Lokalhyra för ombyggnationer	450 tkr
Totalt verksamhetsnära driftkostnader	4966 tkr
Avskrivningar IT-lösning (5 år)	425 tkr Enligt bilaga 1 - Tilldelningsbeslut samt bilaga 2 – LCC-kalkyl

Utökade årliga driftkostnader	
Avskrivningar möbler och inredning	32 tkr
Totalt	5423 tkr

Utökade årliga driftkostnader på 4966 tkr hanteras i styrelsens plan 2022.

IT-utrustning skrivs av på 3 år.

Möbler och inredning skrivs av på 10 år.

Ombyggnationer skrivs av på 10 år.

Genomförande

Division Regionstöd ansvarar för genomförandet som bedrivs inom ramen för regionens projektmodell för att på bästa sätt kunna säkerställa att det finns kontrollfunktioner för mål, budget, resurser och risker.

Målsättningen är att driftsätta lösningen under april 2022.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor

Bilaga 1 – tilldelningsbeslut IT-lösning (sekretessbelagd enligt lagen om offentlig upphandling fram tills tilldelningsbeslut är fattat)

Bilaga 2 – LCC-kalkyl IT-lösning (sekretessbelagd enligt lagen om offentlig upphandling fram tills tilldelningsbeslut är fattat)

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschefer och avdelningsdirektörer

§ 136

Investeringsbeslut fastigheter, parkeringar vid Sunderby sjukhus

Dnr 682-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att genomföra nyanläggning av parkeringar innefattande 200 parkeringsplatser vid Sunderby sjukhus. Den totala fastighetsinvesteringen för parkeringen bedöms uppgå till totalt 8,2 mnkr inklusive under 2020 beslutade medel för projektering och överlast om 0,7 mnkr. Finansieringen sker från tidigare beslutade medel för fastighetsinvesteringar avseende ny psykiatriflygel etapp B.

Reservationer

Vänsterpartiets, socialdemokraternas och sverigedemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

I samband med genomförandebeslutet 2018 av ny psykiatribyggnad och ny akutvårdsbyggnad erhöles två tillstånd för uppläggning av uppschaktad sulfjord inom tomten för Sunderby sjukhus. Det ena tillståndet innefattande en ren deponi som nu stängs och det andra tillståndet innefattade uppläggning för anläggningsändamål avseende nya parkeringar. Båda tillstånden var nödvändiga för att kunna hantera uppschaktade jordvolymen.

Projektering är genomförd enligt tidigare inriktningsbeslut i regionstyrelse 2020-12-09 § 221. Anbud har infordrats och ligger till grund för föreslagen fastighetsinvestering.

Förslaget till nyanläggning av 200 parkeringsplatser motsvarar bedömt behov i närtid och medger även en senare behovsprövad utbyggnadsmöjlighet med ytterligare ca 400 parkeringsplatser.

16 parkeringsplatser föreslås utföras för elbilsladdning och de resterande parkeringsplatserna i den första etappen utförs förberedda för framtida utbyggnad av elbilsladdning.

De ökade drift- och kapitalkostnaderna som investeringen medför föreslås finansieras via parkeringsavgifter. Den totala investeringen för fastighetsinvesteringen bedöms till 8,2 mnkr.

Ärendets behandling under sammanträdet

Glenn Berggård (V) föreslår ett tillägg om att minst 50 parkeringsplatser utförs för elbilsladdning.

Anders Öberg (S) stödjer Glenn Berggårds tillägg.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget mot Glenn Berggårds förslag och finner att regionstyrelsen bifaller det liggande förslaget.

Omröstning begärs och genomförs, där en ja-röst innebär bifall till det liggande förslaget och en nej-röst innebär bifall till Glenn Berggårds förslag. Efter genomförd omröstning konstaterar ordföranden att 8 ja-röster och 7 nej-röster lämnats och att regionstyrelsen därmed bifallit det liggande förslaget.

Ärendet

Sunderby sjukhus har byggts till med en ny psykiatri- och akutvårdsflygel i enlighet med beslutad utvecklingsplan. Då sjukhuset ligger inom ett område med sulfidjord med försurande egenskaper, anlitas sakkunnig expertis och dialog fördes med både berörda myndigheter och andra aktörer om möjliga lösningar till hantering av uppschaktade jordvolymen på ett miljömässigt och samhällsekonomiskt bra sätt.

Med ledning av tidigare egna erfarenheter och uppföljningar värderades alternativen samt gällande rättspraxis och det mynnade ut i att den största samhällsnyttan låg i en uppläggning av jorden inom den egna fastigheten. Två separata ansökningar för uppläggning inlämnades och båda erhöll bifall till föreslagna åtgärder

Det ena tillståndet innefattande en ren deponi som nu stängs och det andra tillståndet innefattade uppläggning av sulfidjord för anläggningsändamål avseende nya parkeringar. Båda tillstånden var nödvändiga för att kunna hantera uppschaktade jordvolymen på plats då alternativet hade varit på att köra bort all sulfidjord till externa deponier till en merkostnad på i storleksordningen 50-100 Mkr.

Sulfidjordsupplaget i form av celler för anläggningsändamål ligger nordväst om sjukhuset och möjliggör drygt 600 nya parkeringsplatser. Förslaget beslut om nya parkeringar innefattar 200 parkeringsplatser i en första etapp och medger även en senare behovsprövad utbyggnadsmöjlighet i etapper med ytterligare ca 400 parkeringsplatser. Motivet till att inte bygga alla parkeringsplatser nu är att 200 parkeringsplatser täcker bedömt behov i närtid och att det sen sker en behovsprövad utökning med fler parkeringsplatser som styrs av den framtida utvecklingen av sjukhuset.

Projektering är genomförd enligt tidigare inriktningsbeslut i regionstyrelsen 2020-12-09 § 221 (diarienummer 01537-2020). Anbud har infordrats och ligger till grund för föreslagen fastighetsinvestering. Överlast är utförd i form av grus som har belastat ytan under ca ett halvt år. Det saknas bra erfarenhet av hur återfylld sulfid lera komprimeras över tid och mätningar och uppföljning av hur den uppfyllda och överlastade marken beter sig har genomförts. Parkeringen föreslås färdigställs i två etapper så att bedömda sätt-

ningar i marken hinner utvecklas och ytan kan slutjusteras och asfalteras efter ca 2 år.

16 parkeringsplatser utförs för elbilsladdning och de resterande parkeringsplatserna i den första etappen utförs förberedda för framtida utbyggnad av elbilsladdning.

Ekonomisk konsekvens

Den totala fastighetsinvesteringen för parkeringen uppgår till totalt 8,2 mnkr inklusive under 2020 beslutade medel för projektering och överlast om 0,7 mnkr. Finansiering föreslås ske från tidigare beslutade medel för investeringar i fastigheter avseende ny psykiatriflygel etapp B (diarienummer 00287-2018).

Fastighetsinvesteringen medför en tillkommande kapitalkostnad för investeringen om ca 0,5 mnkr/år baserad på 20 års avskrivningstid vilket föreslås finansieras via parkeringsavgifter.

Regionfastigheter har för avsikt att söka bidrag för anläggandet av laddplatser för elbilar, bidraget är maximerat till 15 tkr/plats, d.v.s. totalt 240 tkr. Möjligt bidrag har inte avräknats föreslagen investering.

Riskanalys

I det fall investeringen inte genomförs är bedömningen att det föreligger en risk för viten från berörda myndigheter då utfästelser i erhållna tillstånd inte uppfylls.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi och planeringsdirektör
Divisionschef Regionstöd

§ 137

Ersättningsmodell för patient- och närståendemedverkan

Dnr 698-2021

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att:

1. Införa den ersättningsmodell för patient- och närståendemedverkan som gäller för kunskapsstyrning på nationell och sjukvårdsregional nivå även på lokal nivå inom Region Norrbotten.
2. Ny ersättningsmodell ska gälla från 2021-07-01.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser det som viktigt att samma ersättningsnivåer ska gälla oavsett om patient- och brukarföreträdare deltar i utvecklingsarbete på nationell, sjukvårdsregional eller lokal nivå. Det leder till en jämlik möjlighet för patienter och närstående att delta på lika villkor för användardriven vårdutveckling oavsett nivå eller vart i landet de bor.

Sammanfattning

Region Norrbotten konstaterar att patienter, närstående och medborgares erfarenhet och kunskap utgör en viktig förutsättning för utformning av regionens alla verksamheter. En policy för patient-, närstående- och brukarmedverkan beslutades av regionfullmäktige 2020-02-12 och ersättning utgår enligt fastställda nivåer.

Nationella styrgruppen för kunskapsstyrning har beslutat om en nationell ersättningsmodell vid patient- och närståendemedverkan som förslås gälla såväl nationellt som på sjukvårdsregional nivå. Förbundsdirektionen för Norra sjukvårdsregionförbundet har beslutat att samma ersättningsnivåer ska gälla även för sjukvårdsregional nivå. Regionfullmäktige i Region Västerbotten, Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland förväntas anta rekommenderade ersättningsnivåer på sammanträde i juni 2021.

För Region Norrbotten skulle förslaget innebära en ökad ersättning från 900 kr till 1714 kr per heldag och från 450 till 857 per halvdag. För kortare insatser skulle ersättningen minska från 450 kr till 428 kr.

Ärendet

De senaste åren har betydelsen av patient-, närstående- och medborgarmedverkan förstärkts och därmed har dessa frågor fått större utrymme. Patienter, närstående och medborgares personliga erfarenhet och önskemål ses som en kunskapskälla där de innehar rollen som medskapare i Region Norrbotten. Regionfullmäktige beslutade 2020-02-12 med detta som utgångspunkt att anta en policy för patient-, närstående- och brukarmedverkan.

Nationella styrgruppen för kunskapsstyrning har i *Överenskommelse med patient och närstående*företrädare inom ramen för nationell kunskapsstyrning (Dnr 022/20) beslutat om ersättningsmodell vid patient- och närståendemedverkan. Beslutet avser de nationella programområdena (NPO) som respektive sjukvårdsregion är värd för vilket för norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) innebär endokrina sjukdomar och levnadsvanor.

Förbundsdirektionen för Norra sjukvårdsregionförbundet beslutade 2020-06-02 att tillämpa den nationella överenskommelsens principer och ersättningsnivåer för patient- och närståendeföreträdare på den sjukvårdsregionala nivån. Beslut väntas i samtliga regioner inom NRF i juni 2021.

Ersättningsmodell

I den nationella ersättningsmodellen utgår ersättning enligt fastställd uppdragsbeskrivning för arbetet som patient-/närståenderepresentanten medverkar i.

För medverkan i möten/aktiviteter utgår ersättning med:

- 3,6 procent av prisbasbelopp för heldag (mer än fyra timmar inklusive eventuell färdtid)
- 1,8 procent av prisbasbelopp för halvdag (mellan två till fyra timmar inklusive eventuell färdtid)
- 0,9 procent av prisbasbelopp för kortare insatser, (upp till två timmar inklusive eventuell färdtid) eller 0,5 procent av prisbasbelopp/timme

Resersättning

- Resersättning utgår. Resor ska bokas med god framhållning och i möjligaste mån ska billiga och miljövänliga alternativ nyttjas. Bilersättning utbetalas enligt Skatteverkets regler.

Region Norrbotten erbjuder redan idag arvode och reseersättning till patienter, närstående och medborgare som bjuds in av verksamheten för att delta i förbättringsarbeten på verksamhets- eller systemnivå. I nedanstående tabell framgår skillnader i ersättningsnivåer mellan regionen och den föreslagna nationellt beslutade ersättningsmodellen.

Arvodesnivåer patient- och närståendemedverkan 2021

Arvodesnivåer*	Region Norrbotten	Nationell ersättningsmodell
Heldag	900 kr	1714 kr
Halvdag	450 kr	857 kr
Kortare insatser	450 kr	428 kr

* Gäller såväl fysiska möten som distansmöten via telefon eller video

För Region Norrbotten skulle förslaget innebära en ökad ersättning för heldag med 814 kr, halvdag med 407 kronor och en minskning för kortare insatser med – 22 kr.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Överenskommelse med patient och närståendeföreträdare inom ramen för nationell kunskapsstyrning
Policy för patient-, närstående- och medborgarmedverkan

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschefer
Avdelningsdirektörer

§ 138

Mentorskap Modellregioner

Dnr 787-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att Region Norrbotten deltar som mentor i Sveriges Kommuner och Regioners utvecklingsarbete Modellregioner.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten har genom tydliga skrivningar i regionfullmäktiges strategiska plan betonat vikten av fortsatt arbete med att jämställdhetsintegrera organisationen. Jämställdhetsintegrering är en strategi för förändring som är central för organisationen och därför viktig. Det är ett hela tiden pågående utvecklingsarbete där det är viktigt att utvärdera och dra lärdom av arbete som genomförts för att ytterligare kunna genomföra förbättringar. Här kan därför ett mentorskap bidra till fortsatt utveckling. En långsiktig målsättning är att få till ett välfungerande arbete där jämställdhetsperspektiv ses som en självklar del av organisationens styrning, ledning- och utvecklingsarbete.

Sammanfattning

Region Norrbotten har under 2018-2020 deltagit i SKR:s pilotsatsning Modellregioner som handlar om att genom benchmarking med andra regioner arbeta med jämställdhetsintegrering i system för ledning och styrning. Efter avslutat deltagande fortsätter regionen som mentor för nya regioner som väljer att delta i utvecklingsarbetet.

Ärendet

Bakgrund

Modellkommuner och Modellregioner är ett koncept som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) utvecklat och är ett av de stöd som SKR erbjuder sina medlemmar i deras arbete med jämställdhetsintegrering i system för ledning och styrning. 37 kommuner och 6 regioner har sedan 2015 deltagit i utvecklingsarbetet.

Att lära av varandra genom lärandeträffar, så kallat benchmarking, och med hjälp av mentorer har lyfts fram som kärnan i konceptet. Utvärderingar har tydliggjort hur värdefullt det är att konceptet bygger på ömsesidigt lärande mellan högt uppsatta politiker och tjänstepersoner med makt och mandat att förändra tillsammans med strateger med spets- och förändringskompetens. Denna deltagarsammansättning är unik och en stor del av framgången.

De som deltagit har fattat beslut om att prioritera arbetet med jämställdhetsintegrering och i konceptet ingår att kommunen/regionen efter avslutad genomgång ska fortsätta som mentor åt nya deltagare.

Syftet med mentor

Regionen är primärt mentor i modellkonceptet, det systematiska erfarenhetsutbytet med andra. Det kan handla om att stödja nya deltagare då lärandeträffar ska planeras och genomföras, att vara bollplank då frågor uppstår och att dela med sig av egna erfarenheter och förbättringar. Att kontinuerligt lära av de andra deltagarna bidrar till att behålla fokus och fart. En omgång modellkommuner eller modellregioner pågår i ett och ett halvt år, 18 månader.

Värdet för mentorn

Jämställdhetsintegrering är ett komplext kunskapsområde vars fortsatta utveckling stärks genom mentorskapet. Här bygger regionerna/kommunerna vidare på kunskap från det tidigare Modelluppdraget och den egna organisationen stärks på så sätt i sitt befintliga uppdrag med jämställdhetsintegrering. Mentorskapet behöver därför inte innebära något utöver den ordinarie agendan utan blir en av organisationens metoder för att kvalitetssäkra det egna arbetet. Mentorskapet bidrar till att fortsatt ingå ett nationellt sammanhang där nya kunskaper delas och utvecklas.

I rollen som mentor förväntas organisationen att:

- fortsätta implementera det egna förbättringsarbetet,
- delta på uppstartskonferensen, lärandeträffar och resultatkonferensen.
- stödja nya kommuner och regioner i processen och arbetssättet, systematiskt erfarenhetsutbyte och lärande,
- inspirera, stödja och utmana nya deltagare i arbetet med vägledningen och checklistan,
- dela med sig av egna erfarenheter, såväl framgångar som utmaningar.

Så går det till

Flera organisationer delar på mentorskapet. Varje mentor stödjer de nya deltagarna i genomförandet av en lärandeträff. Den coachande rollen som mentor kopplas då till det tema som mentorn ger stöd i (system för styrning och ledning, systematiskt förbättringsarbete eller analys och uppföljning). Strategerna deltar på samtliga träffar, medan politiker och chefer deltar vid ett par tre tillfällen, beroende på organisationens förutsättningar.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms ha en positiv påverkan på jämställdheten och stärker kvaliteten på det interna arbetet med jämställdhetsintegrering. Region Norrbottens tidigare deltagande i modellregionarbetet har bidragit till att föra regionens jämställdhetsarbete framåt, särskilt avseende att stärka upp ett mer systematiskt och långsiktigt jämställdhetsarbete. Att ställa upp som mentor i frågorna ökar chanserna att fokus på frågorna vidmakthålls.

Protokollsutdrag skickas till:

Regiondirektör
Stabschef

§ 139

Målbild Nära vård och omsorg

Dnr 757-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att anta den gemensamma målbilden för Nära vård och omsorg i Norrbotten.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på den föreslagna målbilden som visar på en tydlig riktning för utveckling av god och nära vård och omsorg ur ett medborgarperspektiv. Målbilden ger kraft att skapa ett modernt sjukvårdssystem med öppnare vårdformer där berörda aktörer samverkar och utvecklar insatser som förmedlas på ett sammanhållet och enkelt sätt utifrån individens behov och förutsättningar. Målbilden ska bidra till att skapa en god hälsa och välbefinnande där individens egen kraft tas tillvara.

Sammanfattning

Politiska samverkansberedningen för hälsa, vård, omsorg och skola (Polsam) initierade i december 2020 ett målbildsarbete för omställning mot nära vård och omsorg. Ett utvecklingsarbete har därefter bedrivits i verksamheterna tillsammans med patient och brukarföreträdare. Ett förslag till målbild presenterades vid ett uppföljningsmöte med ledande politiker och tjänstepersoner i maj 2021. Utifrån inspel från mötet har målbilden vidareutvecklats. Polsam antog den gemensamma målbilden 2021-05-27. Nu väntar beslutsprocess av respektive huvudman enligt ordinarie beslutsprocess.

Ärendet

Norrbotten är en av de regioner i världen där andelen äldre i befolkningen ökar snabbast. Verksamheten behöver anpassas till en äldre befolkning och en ökning av antalet äldre-äldre (80 år och äldre). Skillnaderna i länets åldersstruktur är betydande mellan Norrbotten och riket och mycket stor mellan länets kommuner. Andelen 65 år och äldre år 2019 uppgick till 24,2 procent, att jämföra med riket som låg på 20 procent. Övertorneå, Överkalix samt Pajala låg på 10 i topp-listan bland kommunerna i Sverige med den äldsta befolkningen, med drygt 34 procent av invånarna över 65 år. Bara Kiruna (21,2 procent) och Luleå (20,8 procent) hade en liknande nivå som riket. Att vi lever längre och blir allt äldre är av stor betydelse för hälso- och sjukvården, eftersom kostnaderna för slutenvård ökar kraftigt från 65 års ålder.

För att möta den demografiska utmaningen att färre ska försörja fler är samverkan och utveckling av nära vård och omsorg viktig. Som en del av lösningen krävs att kommuner och regioner förändrar arbetssätt och utvecklar sina organisationer. Hälso- och sjukvården måste ställas om för att bättre kunna möta denna utmaning. Det ökade behovet av hälso- och sjukvård be-

höver mötas på ett kostnadseffektivt sätt, med bl.a. nya och förbättrade arbetssätt, samt ett innovativt och ändamålsenligt nyttjande av teknik och digitala tjänster.

Vad är nära vård?

Nära vård är inte en ny organisationsnivå eller en benämning på dagens primärvård, även om primärvården utgör en kärna i den nära vården. Nära vård är snarare ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Det handlar om att tjänster utformas och erbjuds nära medborgaren. Den närmsta vården är den som patienten/brukaren kan ge sig själv – egenvården – samt det stöd kommuner och regioner kan ge för att möjliggöra detta. Nära vård innebär också att insatser utförs på rätt nivå, med rätt kompetens och med kontinuitet. Utgångspunkten är ett förebyggande och hälsofrämjande arbete i samverkan med berörda aktörer.

Nära vård och omsorg bygger på samskapande och tillit där patienter, brukare och anhöriga involveras som jämlika partners och experter i vården. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen. Nära vård innebär att tjänster utvecklas och ges nära medborgarna och att insatser ska ges samordnat utifrån ett helhetsperspektiv.

Den nära vården behöver växa fram utifrån regionala och lokala behov och förutsättningar för att säkerställa att insatser ges vid rätt tidpunkt och på rätt plats. En utvecklad nära vård med en stärkt primärvård och öppnare vårdformer ger förbättrade förutsättningar för en samhällsekonomiskt effektiv hälso- och sjukvård där tillgängliga resurser används på bästa sätt.

Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan.

Processen

Polsam beslutade 2020-12-16 att anta en process i arbetet mot en gemensam målbild för omställningen till en god och nära vård och omsorg. Under våren har workshopar hållits i de fyra länsdelarna som förutom målbild utmynnat i en utmaningsformulering och vision. Ansatsen är att målbilden ska svara upp mot utmaningsformuleringen. Målbilden är grunden till fortsatt utveckling i samverkan mellan kommunerna och Region Norrbotten.

Ett förslag till målbild presenterades vid ett uppföljningsmöte med ledande politiker och tjänstepersoner 2021-05-11. Utifrån inspel från mötet har målbilden vidareutvecklats. Polsam beslutade 2021-05-27 att anta den gemensamma målbilden vilken nu föreslås beslutas av respektive huvudman enligt ordinarie beslutsprocess.

Utifrån målbilden kommer en gemensam strategi för nära vård och omsorg att utformas med tillhörande färdplan.

Utmaningsformulering

Målbilden förväntas svara upp mot följande utmaningsformulering:

Vi vill genom samverkan, tilltro och respekt för varandra skapa en sammanhållen vård och omsorg som utgår från mina behov och resurser, där ekonomi, lagar och avtal samt organisatoriska gränser och ledarskap inte hindrar utan stöttar arbetet.

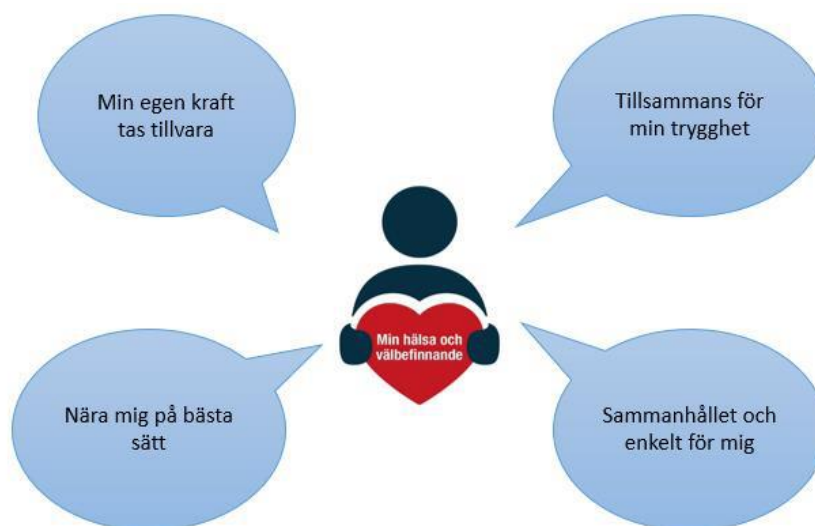
Vision

Den vision som vuxit fram under våren är:

God hälsa och upplevelse av välbefinnande oavsett mina förutsättningar och geografisk plats.

Målbild

Den gemensamma målbilden beskriver ett paradigmskifte för vård och omsorg ur ett medborgarperspektiv. Den ska ge kraft att förändra arbetssätt och skapa nya tjänster som svarar mot varje persons behov och förutsättningar.

Den grafiska profilen av målbilden kommer att vidareutvecklas utifrån beslutat textinnehåll.

Förklarande text till målbilden

För att tydliggöra innebörden i varje budskap som förmedlas i målbilden har en beskrivande text utarbetats enligt nedan. Målbilden fokuserar på att skapa en god hälsa och välbefinnande för norrbottningen.

Min hälsa och välbefinnande

Det handlar om mig och mitt liv! Mina goda vanor grundläggs tidigt i livet och jag är mån om min hälsa och strävar efter goda vanor i min vardag. Mitt välbefinnande handlar om att jag i glädje ska kunna utföra mina livsuppgifter när jag växer upp, mitt i livet och när jag åldras. Jag erbjuds förebyggande stöd och utifrån mina unika förutsättningar och behov får jag hjälp att stärka min hälsa om jag behöver det. I mötet med vård och omsorg får jag frågan om vad som är viktigt för mig.

Min egen kraft tas tillvara

Jag är experten i mitt liv! Därför är jag också en aktiv och självklar partner i insatser som berör mig. Min berättelse och kunskap tas tillvara. Tillsammans med professionens kompetens utgör vi ett välfungerande team. Min självständighet ökar när jag får stöd att vara en aktiv medskapare.

Tillsammans för min trygghet

Jag känner trygghet i livet! Vetskapen om att jag får vägledning och hjälp när jag behöver, gör mig lugn och trygg. Gemensamma lösningar utformas tillsammans med mig efter mina behov. Goda relationer och tillit till varandra är centrala för att stärka min trygghet.

Sammanhållet och enkelt för mig

Som individ är jag en helhet! En god relation med professionen över tid är därför viktig för mig. Den information jag behöver är samlad och överskådlig med tydliga kontaktvägar. Det blir enkelt för mig när insatser samordnas sömlöst.

Nära mig på bästa sätt

Närhet är viktigt för mig! Mina behov tillgodoses nära mig i mer öppna vårdformer genom förändrade arbetssätt, digitala lösningar och stöd till egenvård i hemmiljö. När jag har kontroll över min hälsa känner jag mig trygg.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Beslutsförslagets påverkan avseende barnets bästa

Målbilden för god och nära vård bedöms i enlighet med barnkonventionen få positiva effekter för barn och unga och bidrar till att barnets bästa lyfts fram och beaktas vid alla insatser.

Bilagor:

Beslutsprotokoll Polsam 2021-05-27

Protokollsutdrag skickas till:

Avdelningsdirektörer

Divisionschefer

§ 140

Initiativärende 8-2021 om psykisk ohälsa och självmordsförsök

Dnr 688-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslås besluta att initiativärendet anses besvarat.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen håller med initiativtagaren om att psykisk ohälsa och självmord är viktiga områden att förbättra i Norrbotten. Prehospitalkvårdslösningar är en viktig del i detta arbete varför regionen avsatt medel från nationell överenskommelse psykisk hälsa samt ansökt om extra medel för utbildning, material och test av nya lösningar från Socialstyrelsen.

Regionstyrelsen finner därmed initiativärendet besvarat.

Sammanfattning

Glenn Berggård (V) yrkar att regionstyrelsen ska besluta att uppdra till regiondirektören att söka medel hos Socialstyrelsen för att prova nya prehospitalkvårdslösningar för patienter med psykisk ohälsa och självmordsbenägenhet före 17 maj 2021. Region Norrbotten har under hösten 2020 och våren 2021 utrett frågan, tagit fram ett förslag på insatser på området som förankrats i divisionsledning och hos regiondirektören samt avsatt medel för ändamålet från nationella överenskommelsen för psykisk hälsa. I maj 2021 lämnade regionen in ansökan om ytterligare medel från Socialstyrelsen.

Ärendet

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2021 fördela medel till regioner för verksamhet som utvecklar den prehospitalkvården för patienter med psykisk ohälsa eller suicidalitet. Syftet med statsbidraget är att stimulera och främja verksamhet som utvecklar effektiva och kvalitativa regionala prehospitalkvårdslösningar för patienter med psykisk ohälsa eller suicidalitet.

Regeringen har avsatt totalt 40 miljoner att fördela till de regioner som ansökt om medel för ändamålet senast 17 maj 2021.

Statsbidraget kan sökas för:

1. inrättandet av psykiatriambulanser inom den prehospitalkvården
2. utveckling av arbetssätt för prehospitalkvårdsbedömningar av patienter med psykisk ohälsa eller suicidalitet genom digitala hjälpmedel och system

3. övriga anpassningar i verksamheterna och som rör material, utbildningsinsatser eller liknande, och
4. vissa kostnader för administration av den verksamhet som bidrag lämnas för.

Region Norrbotten har under våren 2021 utrett frågan och ett förslag innehållande lösningar har tagits fram. Bland annat gäller det framtagande av planer och rutiner, utbildning av personal som prehospitalt möter suicidnära personer, nya digitala lösningar för ambulanser, mobila team utgående från samtliga fem sjukhus samt utrustning kopplat till dessa insatser. Förslaget är förankrat i verksamheterna, workshops genomförda och förslaget är presenterat för divisionsledning och regiondirektör. Medel för genomförande av en del av åtgärdsförslagen är avsatta från nationella överenskommelsen för psykisk hälsa och regionen har skickat in en ansökan om ytterligare riktade medel från Socialstyrelsen i maj 2021.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

§ 141

Remiss – Struktur för ökad motståndskraft

Dnr 399-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslaget.

Sammanfattning

Syftet med utredningen är att stärka samverkan och samordning mellan det civila och det militära försvaret och i det arbetet ta vara på de befintliga strukturerna när det gäller samhällets krisberedskap. En ömsesidig förstärkning av samhällets samlade förmåga leder till ett starkt och trovärdigt totalförsvar, integrerat med den fredstida krisberedskapen. Faktorer som verkar både förebyggande och avhållande på en angripare.

Region Norrbotten tillstyrker väsentligen förslag och bedömningar i betänkandet.

Ärendet

Omvärldsläget präglas av instabilitet och oförutsägbarhet och det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa har försämrats de senaste åren. Detta faktum ställer krav på en ny och sammanhållen planering av det civila försvaret. Betänkandet syftar till att stärka samordningen genom att skapa tydliga lednings- och ansvarsförhållanden såväl inom det civila försvaret som mellan det civila och det militära försvaret.

I huvudsak innebär betänkandet följande:

- Utredningen föreslår att samverkansområdena avvecklas och ersätts av tio beredskapssektorer. I dessa ingår myndigheter med ansvar för verksamheter och funktioner som är särskilt viktiga att upprätthålla under kris, höjd beredskap och ytterst i krig. En myndighet i varje beredskapssektor föreslås få ett mandat att inrikta och samordna arbetet inom sektorn, en sektorsansvarig myndighet. Socialstyrelsen föreslås få rollen som sektorsansvarig myndighet för beredskapssektorn ”Hälsa, vård och omsorg”.
- Vidare föreslås att fyra särskilda beredskapsområden inrättas då verksamheterna är av en sådan karaktär att de inte kan utgöra beredskapssektorer med en sektorsansvarig myndighet. Dessa särskilda beredskapsområden är: Psykologiskt försvar, Migration, Cybersäkerhet samt Skola/förskola.
- En indelning av landet i större geografiska områden för civil ledning och samordning, civilområden föreslås. Dessa ska ledas av en civilområdesansvarig länsstyrelse benämnd civilområdeschef. För de fyra nordliga länen, benämnt ”Norra civilområdet” föreslås Länsstyrelsen i Norrbotten få den uppgiften.

- Vidare föreslås att Försvarsmakten anpassar sin regionala organisation så att militärregionerna sammanfaller med civilområdena och att två nya militärområden och regionstaber därmed inrättas.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB får ett övergripande ansvar för planeringen av civilt försvar och ska bland annat sammanställa resursbehov och inrätta ett centralt beredskapsråd.
- En ny lag, lagen om kommuners och regioners beredskap, föreslås ersätta den nuvarande lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Betänkandet ”Struktur för ökad motståndskraft”

Protokollsutdrag skickas till:

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L4@regeringskansliet.se

Divisionschefer

Stabschef

§ 142

Remiss – Barnets bästa när vård enligt LVU upphör

Dnr 402-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lämna yttrandet enligt förslaget.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten ställer sig positiv till de förslag som presenteras i promemorian. Regionen vill särskilt betona att förslagen innebär ett stort steg i riktning mot att stärka principen om barnets bästa och kommer att leda till höjd rättssäkerhet.

Sammanfattning

Socialdepartementet har utrett hur principen om barnets bästa kan stärkas vid beslut om upphörande av tvångsvård enligt lagen (1990:52) gällande särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Förslagen grundar sig i mänskliga fri- och rättigheter. I promemorian föreslås författningsändringar som bedöms nödvändiga för att åstadkomma en höjd rättssäkerhet för barn som vårdas enligt LVU.

Ärendet

I promemorian lämnas förslag som syftar till att stärka principen om barnets bästa och säkerställa trygghet, säkerhet och stabilitet för barn som vårdas enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och socialtjänstlagen (2001:453), SoL.

Förslagen sammanfattas enligt nedan:

- Principen om barnets bästa stärks i samband med bedömning av om vård enligt LVU ska upphöra.
- Socialnämndens skyldighet att överväga överflyttning av vårdnaden enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken tidigareläggs.
- Socialnämnden ska följa upp barns situation efter det att vård enligt LVU har upphört.
- Socialnämnden får befogenhet att besluta om drogtester för vårdnadshavare och föräldrar till barn som vårdas enligt LVU.

Samtliga frågeställningar i promemorian har analyseras med utgångspunkt i skyddet för mänskliga fri- och rättigheter. En utgångspunkt har varit Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) som blev svensk lag den 1 januari 2020. Barnets eller den unges rätt att komma till tals och få sina synpunkter beaktade samt rätten till information ska särskilt beaktas. I promemorian föreslås författningsändringar som bedöms nödvändiga.

Beslutsförslagets påverkan avseende barn

Förslagen bidrar till ökad trygghet, säkerhet och stabilitet samt till att ytterligare stärka barnets bästa. Barn och unga i samhällets vård är en särskilt utsatt grupp. I enlighet med artikel 3 i barnkonventionen ska, vid alla åtgärder som rör barnet, i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa. Förslagen i promemorian bedöms få positiva effekter för barn som vårdas enligt LVU.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Förslagen bedöms inte ha några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Närsjukvård
Divisionschefer Länssjukvård
Hälso-och sjukvårdsdirektör

Bilagor:

Remissyttrande Barnets bästa när vård enligt lagen om vård av unga upphör

§ 143

Remiss – Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre

Dnr 699-2021

Regionstyrelsens beslut

Region Norrbotten lämnar yttrande enligt förslaget.

Yttrande till beslutsförslaget

Förslaget att införa kostnadsfri pneumokockvaccination till åldersgruppen 75 år och äldre innebär möjlighet till att jämnt över landet förebygga insjuknande och utökat vårdbehov. Region Norrbotten ställer sig därför positiv till förslaget. Regionen föreslår även att värdet av pneumokockvaccination utreds för åldersgruppen 65 till och med 74 år.

Sammanfattning

Socialdepartementet vill ha synpunkter på Folkhälsomyndighetens underlag om att Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre uppfyller smittskyddslagens (2004:168) kriterier för att införas i det nationella vaccinationsprogrammet.

Ärendet

Ungefär en på hundra insjuknar årligen i pneumoni eller, som det kallas i dagligt tal, lunginflammation. Pneumokockvaccination ingår i det allmänna programmet för barn och är avgiftsfri för personer 0-17 år. Insjuknande i pneumoni är mer vanligt hos äldre personer och prognosen är allvarlig framför allt för äldre med underliggande sjukdomar. Socialdepartementet vill i denna remiss ha synpunkter på Folkhälsomyndighetens underlag om att Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre uppfyller smittskyddslagens (2004:168) kriterier för att införas i det nationella vaccinationsprogrammet. En förutsättning för att en smittsam sjukdom ska kunna omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram är enligt smittskyddslagen (2004:168) att det finns ett vaccin mot sjukdomen som går att ge utan föregående diagnos, och som ger mer än kortvarig immunitet mot sjukdomen i hela eller delar av befolkningen. Vidare så ska en smittsam sjukdom omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram om vaccination mot sjukdomen kan förväntas

1. effektivt förhindra spridning av smittsamma sjukdomar i befolkningen,
2. vara samhällsekonomiskt kostnadseffektivt, och
3. vara hållbar från etiska och humanitära utgångspunkter.

Folkhälsomyndigheten anser att tillgängliga vacciner mot pneumoni uppfyller kraven. Myndigheten föreslår därför ett införande av införande av ett

särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre då myndigheten anser att pneumokockvaccination i denna åldersgrupp är av stort värde.

I regionfullmäktige beslutades, 2018-02-14, att införa avgiftsfri vaccination mot pneumokocker för de personer 65 år och äldre samt riskgrupper (Dnr 4863-2017). Regionen valde att vaccinera denna åldersgrupp då risken för mer komplicerad infektion är ökad redan från 65 års ålder. Det är också då som risken av att smittas av barnbarnen är som störst. Det är även praktiskt att vaccinera mot pneumokocker samtidigt som man vaccinerar mot influensa. Det har därmed även bidragit till att samtidigt ge ökad följsamhet till åldersgruppen att ta influensavaccin. Hittills har i Norrbotten sammanlagt 29 784 personer i åldersgrupp 65 år och äldre vaccinerats. 45 procent av dessa är äldre än 74 år.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Remissyttrande Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre

Remiss Socialdepartementet: Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre

Folkhälsomyndigheten: Beslutsunderlag Pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre

Folkhälsomyndigheten: Hälsoekonomisk utvärdering av pneumokockvaccination som ett särskilt vaccinationsprogram för personer 75 år och äldre

Protokollsutdrag skickas till:

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Divisionschefer Länssjukvård 1 och 2

Divisionschef Nära

§ 144

Revisionsrapport Cancervården – Standardiserade vårdförlopp

Dnr 489-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att ge regiondirektören i uppdrag att:

1. Fortsätta utreda förslaget om en samlad regionens cancervård i en onkologisk länsklinik och att återkomma till regionstyrelsen senast november 2021 med resultat av utredningen.
2. Säkerställa primärvårdens följsamhet till registrering av välgrundad misstanke om cancer och återrapportera utvecklingen till regionstyrelsen.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på revisorernas granskning av de standardiserade vårdförloppen för cancersjukdomar. Revisorerna lyfter ett antal viktiga utvecklingsområden för regionstyrelsen att följa upp. Det är viktigt att nödvändiga steg tas för att utveckla samverkan mellan olika vårdnivåer så att god följsamhet till vårdförloppen säkerställs samt att ledtider från välgrundad misstanke om cancer till behandlingsstart hålls.

Sammanfattning

Regionens revisorer har granskat regionens cancervård avseende tillämpningen av standardiserade vårdförlopp för cancer. Revisorerna bedömer att regionstyrelsen inte helt säkerställt att cancervården sker ändamålsenligt och i enlighet med de standardiserade vårdförloppen samt att den interna kontrollen inte helt är tillräcklig.

Ärendet

För att korta väntetiden och minska de regionala skillnaderna i cancervården har ett nationellt system med standardiserade vårdförlopp införts för olika cancersjukdomar. Vårdförloppen beskriver vilka utredningar och första behandlingar som ska göras för olika cancerdiagnoser samt vilka ledtider som ska hållas mellan välgrundad misstanke och behandlingsstart. Sammanlagt har 31 standardiserade vårdförlopp för cancer införts. Vårdförloppen bygger på en välfungerande samverkan mellan primärvård och specialiserad vård.

Revisorernas rekommendationer

Regionens revisorer lämnar följande rekommendationer till regionstyrelsen utifrån genomförd granskning.

- Säkerställ en korrekt registrering av patienter i standardiserade vårdförlopp för att statistiken ska utgöra ett rättvisande underlag för utvärdering och vidareutveckling av arbetet med standardiserade vårdförlopp.

- Säkerställ en löpande analys av ledtider inom standardiserade vårdförlopp för att utifrån identifierade brister i analysen kunna vidta adekvata åtgärder.
- Säkerställ en tillräcklig rapportering och uppföljning av avseende hur arbetet med standardiserade vårdförlopp fortskrider och vid behov vidta åtgärder för att säkerställa en tillfredsställande utveckling inom området.

Regiondirektörens kommentarer

Samverkan mellan primärvården och den specialiserade vården är en framgångsfaktor för arbetet med de standardiserade vårdförloppen. Regionen har ett pågående arbete med uppbyggnaden av en ny struktur för kunskapsstyrning i enlighet med nationell modell. Därtill är regionen i skede med att införa den nya organisationen som ska ge ett tydligare gränssnitt för samverkan mellan primärvård och specialiserad vård. I genomlysningen av regionens sjukvårdssystem som genomfördes 2020 fanns ett förslag att samla regionens cancervård i en läns gemensam klinik. Detta förslag kommer utredas vidare och ett underlag för beslut ska tas fram. En mycket viktig komponent i den nya organisationen är att ändamålsenliga samverkansmodeller införs mellan olika vårdnivåer. Detta är ett prioriterat område med relevans för vårdförloppen inom cancervården. Utvecklingen av samverkan kommer följas upp i takt med att den nya organisationen tas i drift.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Revisionsrapport cancervården – standardiserade vårdförlopp
Revisorernas skrivelse

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Länssjukvård 1
Divisionschef Länssjukvård 2
Divisionschef Nära
Divisionschef Funktion
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Ekonomidirektör

§ 145

Revisionsrapport Grundläggande granskning av regionstyrelsen 2020

Dnr 485-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att lägga revisionsrapporten till handlingarna då vidtagna och föreslagna åtgärder anses tillräckliga.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen är nöjd med vidtagna och föreslagna åtgärder.

Sammanfattning

Revisorerna har granskat om regionstyrelsen har utfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och med tillräcklig intern kontroll. Granskningen har omfattat styrelsens åtgärder för att styra, följa upp, vidta åtgärder, kontrollera samt rapportera till regionfullmäktige. Revisorernas bedömning är att regionstyrelsen bedriver verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt och på ett inte helt ekonomiskt tillfredsställande sätt. Regionstyrelsen bedriver verksamheten med en i allt väsentligt tillräcklig intern kontroll.

Ärendet

Revisorerna har granskat om regionstyrelsen har utfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med tillräcklig intern kontroll. Granskningen har omfattat styrelsens åtgärder för att styra, följa upp, vidta åtgärder, kontrollera samt rapportera till regionfullmäktige. Revisorernas revisionella bedömning är att:

- Regionstyrelsen bedriver verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt.
- Regionstyrelsen bedriver verksamheten på ett inte helt ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Regionstyrelsen bedriver verksamheten med en i allt väsentligt tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas bedömning baseras i huvudsak på följande granskningsiakttagelser

- Granskningen visar att styrelsen har planerat och utfört sin verksamhet i enlighet med reglemente och fullmäktiges beslut.
- Det finns en heltäckande verksamhetsplan och en heltäckande budget. Det finns mätbara mål för såväl verksamhet som ekonomi.
- Styrelsen har under året varit aktiv och fattat beslut om åtgärder som är styrande för regionens utveckling framåt. Olika insatser har också gjorts för att anpassa regionens organisation samt divisionernas ekonomiska

utveckling. De åtgärder som vidtagits har dock inte varit tillräckliga för att fullt ut nå måluppfyllelse.

- Måluppfyllelsen vad gäller ekonomi och verksamhet uppnås delvis.
- Internkontrollarbetet har utvecklats de senaste åren och uppfyller i stor utsträckning kraven för kontroll av styrelsens egna verksamheter. Det saknas dock instruktion/direktiv för verksamhetsrapportering till styrelsen. Vidare saknas kontrollmoment i internkontrollplanen för de strategiska målen i enlighet med den för året gällande regeln för internkontroll.

För att utveckla verksamheten lämnar revisorerna följande rekommendationer till regionstyrelsen

- Att styrelsen upprättar direktiv/instruktion för verksamhetens rapportering till styrelsen.
- Att styrelsen vid behov fattar beslut för att nå verksamhetsmässiga och ekonomiska mål.
- Att internkontrollplanen inkluderar kontrollmoment inklusive ansvarsfördelning för samtliga identifierade risker.

Regiondirektören rapporterar vidtagna och föreslagna åtgärder:

Rapportering till styrelsen av ekonomi och verksamhet sker i Regiondirektörens rapport med bilagor, delårsrapporter och årsredovisning. Divisionernas delårsrapporter rapporteras som bilagor till regiondirektörens rapport. Divisionernas årsrapport är eget ärende till regionstyrelsen.

Regionstyrelsen beslutar årligen om plan för ekonomisk rapportering.

Förslag till åtgärd: Planen för ekonomisk rapportering kompletteras så att den inkluderar direktiv för rapportering från verksamheten till styrelsen.

Revisorerna påtar att det saknas kontrollmoment för de strategiska målen i beslutad internkontrollplan. Riskanalys/riskbedömning av de strategiska målen är en del i processen att upprätta regionstyrelsens plan. En kontinuerlig utveckling av riskbedömningen sker och riskerna ”omhändertas” genom att hitta rätt framgångsfaktorer att jobba med som syftar till att nå de strategiska målen. Uppföljning sker av styrmått, strategier och aktiviteter enligt ordinarie uppföljning.

Förslag till åtgärd: En översyn av Regel för intern kontroll görs med avseende på hantering av riskbedömning av strategiska mål.

Revisorerna har påtalat att det saknas former för hur regionstyrelsen återspeglar resultatet av den interna kontrollen till regionfullmäktige. Regionstyrelsen gör viss rapportering av intern kontroll i delårsrapporter och i årsredovisning vilket nu tydliggörs genom att samla under egen rubrik.

Förslag till åtgärd: Återspeglar av intern kontroll till regionfullmäktige införs under egen rubrik i delårsrapporter och årsredovisning.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Revisorernas skrivelse

Revisionsrapport Grundläggande granskning av regionstyrelsen 2020

Protokollsutdrag skickas till:

Avdelningsdirektörer

§ 146

Hantering av underskott, kollektivtrafiken 2020

Dnr 747-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att:

1. Region Norrbottens andel av Länstrafikens slutliga underskott 2020, 55 682 kronor, finansieras från reserverade medel i årsbokslut 201231.
2. Ej förbrukade reserverade medel för underskottstäckning kollektivtrafik återförs till regiongemensam finansiering.

Yttrande till beslutsförslaget

Enligt nuvarande samarbetsavtal och kriterier för fördelning av kostnadsansvar avseende kollektivtrafik ska Region Norrbotten svara för den totala kostnaden för stomlinjenätet med buss. I den totala kostanden ingår dels trafikunderskottet på berörda linjer och dels den administrativa nettokostnaden som motsvaras av den del av trafikproduktionen som stomlinjenätet med buss svarar för.

Sammanfattning

Region Norrbottens finansieringsansvar för stomlinjenätet 2020 uppgår till 101 555 682 kr. Under 2020 har regionen redan finansierat 101 500 000 kr. Enligt slutlig redovisning återstår, 55 682 kr. att reglera.

Regionala utvecklingsnämnden har 2021-06-02 § 66 föreslagit fullmäktige besluta att Region Norrbottens andel av Länstrafikens slutliga underskott 2020, 55 682 kronor, finansieras från reserverade medel i årsbokslut 201231 och att ej förbrukade reserverade medel för underskottstäckning kollektivtrafik återförs till regiongemensam finansiering.

Ärendet

I regionala utvecklingsnämndens budget för 2020 uppgick Region Norrbottens finansiering för Länstrafiken i Norrbotten AB (stomlinjenätet) till 86 500 000 kronor. Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) inkom under hösten med en begäran om förskottsbetalning för underskottstäckning 2020 med 23 000 000 kronor avseende Länstrafiken. Anhållan skickades till samtliga medlemmar. Vid regionala utvecklingsnämndens möte, 2020-12-01, beslutades att godkänna förskott på underskottstäckning med 15 000 000 kronor och beloppet utbetalades till Länstrafiken i december 2020.

Finansiering Länstrafiken	(kr)
Budget 2020	86 500 000

Finansiering Länstrafiken	(kr)
Förskottsbetalning underskottstäckning	15 000 000
SUMMA	101 500 000

I samband med årsbokslutet bedömdes Region Norrbottens andel av Länstrafikens prognostiserade underskott för 2020 till 18 000 000 kronor. Efter avdrag för redan reglerade 15 000 000 kronor, reserverades i årsbokslutet 2020 3 000 000 kronor för Länstrafikens återstående underskott.

Länstrafikens resultat 2020 (efter tillskottet från medlemmarna under hösten) blev ett överskott på totalt 7 152 066 kronor där fördelningen mellan medlemmarna (skuld respektive fordran) utföll enligt nedan.

Medlem RKM	Skuld (-) Fordran (+)
Region Norrbotten	-55 682
Arjeplog kommun	-33 273
Arvidsjaur kommun	241 315
Boden kommun	6 809
Gällivare kommun	1 947 872
Haparanda kommun	-2 144
Jokkmokk kommun	196 218
Kalix kommun	-20 550
Kiruna kommun	3 109 978
Luleå kommun	26 251
Pajala kommun	71 275
Piteå kommun	902 685
Älvsby kommun	58 954
Övertorneå kommun	519 578
Övertorneå kommun	182 780
SUMMA	7 152 066

Finansiering

Resterande underskott, 55 682 kronor, finansieras från reserverade medel i årsbokslutet 2020. Ej förbrukade reserverade medel återförs till regiongemensam finansiering.

Beslutsunderlag

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 66

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Regional utvecklingsdirektör

§ 147

Hantering av underskott, kollektivtrafiken 2021

Dnr 748-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta följande:

1. Regionala utvecklingsnämndens budget ökas tillfälligt under 2021 med 29 980 181 kronor för kollektivtrafiken.
2. Budgetökningen finansieras genom att justera ner Region Norrbottens budgeterade överskott (539 mnkr) för 2021.

Yttrande till beslutsförslaget

Kommunalförbundet Norrbottens läns kollektivtrafikmyndighet (RKM) har inte lyckats göra tillräckliga besparingar vilket även Länstrafikens årsbudget indikerar. Besparingar som Region Norrbotten tidigare har ställt krav på när budgeten för 2021 fastställdes.

Den diskrepans som finns mellan RKM:s budget och Region Norrbottens budget måste hanteras för att säkerställa för medborgarna i Norrbotten att Länstrafiken fortsatt kommer att kunna operera på de avtalade stomlinjerna. Det är därför av största vikt att framöver utveckla arbetssätten inom RKM och mellan RKM och dess medlemmar. I synnerhet i fråga om behov av trafikförsörjning och budgeten för att bedriva verksamheten.

Ett arbete har redan påbörjats för att ta fram en ny trafikkarta för länet och revidering av trafikförsörjningsprogrammet ska också startas upp. Båda dessa är viktiga för länets framtida kollektivtrafik. Med den expansiva utveckling som sker i länet är det väsentligt att dessa anpassas till de nya behov som kommer att finnas, samtidigt som kollektivtrafiken utförs på ett hållbart och kostnadseffektivt sätt.

Sammanfattning

Region Norrbotten och RKM har beslutat om två skilda budgetar gällande finansiering av Länstrafiken i Norrbotten AB (LTN) av den så kallade stomlinjetrafiken (buss). Diskrepansen mellan budgetarna uppgår till 29,98 miljoner kronor.

Region Norrbotten har erhållit en faktura som avser att täcka skillnaden mellan de två budgetarna på halvårsbasis. Enligt gällande samarbetsavtal åligger det Region Norrbotten att ersätta RKM för de kostnader som uppstår för trafikerandet av stomlinjer.

Helårsprognosen för LTN (Region Norrbottens andel) visar ett underskott på totalt 38,2 miljoner kronor (29,98 mkr diskrepans i budget + 8,2 mkr i bedömt underskott) i förhållande till den av regionala utvecklingsnämndens

fastställda budget för 2021 (79,5 mkr). Mot bakgrund av detta föreslås en tillfällig ökning av budgetramen till Regionala utvecklingsnämnden som motsvarar skillnaden mellan 79,5 miljoner kronor till 109 480 181 kronor. Detta föreslås att göras genom att justera ner Region Norrbottens totala förväntade överskott (539 mnkr).

Regionala utvecklingsnämnden har 2021-06-02 § 67 föreslagit fullmäktige besluta att regionala utvecklingsnämndens budget ökas tillfälligt under 2021 med 29 980 181 kronor för kollektivtrafiken och att budgetökningen finansieras genom att justera ner Region Norrbottens budgeterade överskott (539 mnkr) för 2021.

Ärendet

Bakgrund

Region Norrbotten har att följa nuvarande förbundsordning och ingånget avtal med länets kommuner gällande kostnadsfördelning, vilket innebär att Region Norrbotten ansvarar för att finansiera underskott på stomlinjetrafiken (busstrafik över kommungräns).

Regionala utvecklingsnämnden beslutade den 1 december 2020 (§130, dnr 00512-2020) om regionala utvecklingsnämndens plan 2021-2023. I planen framgår att Länstrafikens budget för att finansiera stomlinjenätet med buss uppgår till 79,5 miljoner kronor.

RKM:s direktion beslutade den 15 december 2020 (§80) om sin verksamhetsplan och budget 2021 samt flerårsplan 2022-2023. I RKM:s budget framgår att Region Norrbottens finansieringsbidrag för 2021 uppgår till 109,48 miljoner kronor.

Finansiering av Länstrafiken	Årsbudget 2021
Beslut om finansiering i RUN	79 500 000 kr
Beslut om finansiering i RKM	109 480 181 kr
Mellanskillnad	29 980 181 kr

Hantering

Enligt RKM:s förbundsordning (§12) ska beslutade medel erläggas till RKM halvårsvis i förskott. I december 2020 inkom därför faktura från RKM avseende 50 procent av den av Regionala utvecklingsnämnden beslutade budgeten om 79,5 miljoner kronor. Region Norrbotten har betalat fakturan.

Länstrafiken baserar sin prognos för 2021 på de kostnader och intäkter som bedöms bli för innevarande år där Region Norrbottens kostnader för stomlinjetrafiken bedömts uppgå till 109,48 miljoner kronor. I maj 2021 erhöll Region Norrbotten en faktura från RKM avseende diskrepansen mellan Regionala utvecklingsnämnden beslutade budget (79,5 mkr) och den av RKM be-

slutade budgeten (109,5 mkr) som för första halvåret uppgick till 14,99 miljoner kronor, det vill säga 50 procent av 29,98 miljoner kronor.

När RKM beslutade om Länstrafikens budget för 2021 gjordes ett antagande att biljettintäkterna, på grund av pandemin, skulle minska med 25 procent jämfört med 2019 års nivå. Minskningen har visat sig bli ännu större och uppgår för närvarande till 50 procent jämfört med 2019 års nivå. Stomlinjerna står för den största delen av biljettintäkterna och det är främst denna trafik som har drabbats av minskade biljettintäkter under pandemin.

Den första årsprognosen indikerar ett underskott på cirka 9,8 miljoner kronor, efter att avräkning gjorts av förväntad ersättning från Trafikverket med anledning av Coronapandemin med 13,7 mnkr. Av de preliminära underskottet på 9,8 miljoner kronor uppgår Region Norrbottens andel (stomlinjetrafiken) till cirka 8,2 miljoner kronor.

Inom ramen för regionala utvecklingsnämndens budget för 2021 finns ingen möjlighet att omfördela 29,98 miljoner kronor till Länstrafiken.

Beslutsunderlag

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 67

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Regional utvecklingsdirektör

§ 148

Finansiering och ansökan om trafikplikt för kompletterande busstrafik Luleå-Haparanda

Dnr 749-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår fullmäktige besluta följande:

1. Bevilja medel om ytterligare 1,25 mkr per år till den regionala kollektivtrafiken.
2. Den utökade budgeten för den regionala kollektivtrafiken gäller åren 2022-2024 (tre verksamhetsår: 2022, 2023, 2024).
3. Region Norrbotten ansöker om trafikplikt hos den regionala kollektivtrafikmyndigheten avseende kompletterande busstrafik på sträckan Luleå – Haparanda för att täcka behovet av arbets- och studiependling.

Yttrande till beslutsförslaget

I avvaktan på resultatet av det pågående projektet med att ta fram en ny trafikförsörjningsprogram, är det viktigt att det finns en kollektivtrafik som täcker det behov av arbets- och studiependling som bedöms finnas. Parallellt med detta är det också angeläget att arbetet med översynen av förbundsordning och samarbetsavtal kopplat till regionala kollektivtrafikmyndigheten som kommunalförbund fortgår för att härigenom säkerställa en fungerande budgetprocess och kostnadsfördelning mellan regionen och kommunerna inför framtiden.

Sammanfattning

Det har tidigare beslutats att busstrafiken Luleå – Haparanda skulle reduceras när persontågstrafik på Haparandabanan startade. Som en följd av detta och Region Norrbottens ekonomiska besparingar har det i samband med upphandling av busstrafik på kuststräckan konstaterats att etableringen av tåget inte täcker behovet av arbets- och studiependling. Det bedöms därför finnas ett behov av kompletterande busstrafik, trafik som betraktas som stomlinjetrafik och därmed något som regionen ska bekosta. Den kalkylerade bruttokostnaden utgör 5 mnkr per år. Länstrafikens bedömning är att linjen kommer att vara en av de mest attraktiva i linjenätet och ge en kostnadstäckning om cirka 75 % vilket gör att nettofinansieringsbehovet skulle uppgå till 1,25 mnkr årligen.

Regionala utvecklingsnämnden har 2021-06-02 § 68 föreslagit fullmäktige besluta att bevilja medel om ytterligare 1,25 mkr per år till den regionala kollektivtrafiken, att den utökade budgeten för den regionala kollektivtrafiken gäller åren 2022-2024 (tre verksamhetsår: 2022, 2023, 2024) samt att Region Norrbotten ansöker om trafikplikt hos den regionala kollektivtrafik-

myndigheten avseende kompletterande busstrafik på sträckan Luleå – Haparanda för att täcka behovet av arbets- och studiependling.

Ärendet

Bakgrund

Nuvarande trafikavtal på sträckan Umeå - Haparanda startade december 2010, det är tecknat på åtta år med möjlighet till förlängning genom optioner. Dessa optioner är utlösta och trafiken befinner sig nu på sista året.

Den trafik som bedrivs idag är omfattande och sträcker sig längs med kusten från Umeå till Haparanda, år 2019 reste det ca 335 000 personer (Norrbottens andel) och kostnadstäckningsgraden är den högsta bland samtliga stamlinjer i länet. Upphandling har skett under 2020 av Västerbotten och Norrbotten gemensamt där Västerbotten är upphandlande enhet, tilldelning av anbud skedde under slutet av året. Tilldelningen överklagades först till förvaltningsrätten och sedan till kammarrätten vilket gör att processen drar ut på tiden. Detta innebär att det i dagsläget inte är realistiskt med ny trafik från december 2021, utan preliminärt blir det trafikstart sommaren 2022.

Regionernas direktiv till de upphandlande parterna var att linje 20 och linje 100 (snabblinje som bara stannar på kommunhuvudorterna) skulle renodlas och se till behovet av långa resor, dvs. Umeå – Haparanda. Detta då det tidigare funnits turer på linjen som främst tillfredsställt inomkommunala behov.

Region Norrbotten aviserade också generellt minskade anslag till busstrafiken i länet. Enligt tidigare beslut i regionfullmäktige (21-22 november 2018, § 129). ska också medel (2 mkr) omfördelas från busstrafiken till tågtrafiken i samband med starten av persontrafik på Haparandabanan. Busstrafiken ska således minskas när det nya avtalet träder i kraft för att undvika så kallad parallell trafik på sträckan Luleå - Haparanda. Trafiken på linje 100 upphör på den här sträckan och linje 20 reduceras till förmån för tåget.

Konsekvenser av besparingar

När neddragning i trafikutbudet sker till följd av sparkrav och endast bruttokostnaden tas i beaktning förbises ofta konsekvenserna detta ger på intäktsidan. Neddragning av turer försämrar helheten och turutbudet vilket riskerar att leda till minskad attraktivitet, minskat resande och därmed lägre intäkter från resenärerna. En trafik som tidigare hade god kostnadstäckning kan på detta sätt kosta Region Norrbotten mer i nettokostnad (detta är en risk med kommande trafikreducering på kuststräckan). Denna trafik har senaste åren haft god kostnadstäckningsgrad, nettokostnaden för år 2019 var 4 mkr och bruttokostnaden 41 mkr. En framtida nettokostnad skulle kunna bli större trots en kraftig trafikreduktion beroende av hur resenärerna upplever det nya upplägget.

Påverkan för resenärerna

Etableringen av tåget bidrar delvis till fler turer, dock till en början endast tre av tidigare aviserat fem turer. Problematiken består i att tåget inte möjliggör av- eller påstigning för de som reser till och från de mellanliggande hållplatserna. Tåget går via Boden, förbi Morjärv innan det når Kalix och Haparanda, vilket gör att mellanliggande platser längs med väg E4 till stor del förlorar det turutbud av buss de tidigare kunnat nyttja. Detta gäller arbetspendling såväl som studieresor.

Tidigare bussturer har möjliggjort inresa till kommuncentrum innan klockan 07 och klockan 08, i enlighet med nuvarande Trafikförsörjningsprogram¹. Trafiken har nyttjats av skolelever och studenter som bor utmed körvägen och som behöver vara framme till skolstart innan klockan 8 i både Haparanda, Kalix och Luleå. På delsträckor längs med körvägen har det frekvent förekommit förstärkningstrafik då resandeantalet har varit stort.

Med anledning av minskad busstrafik på kuststräckan bedömer LTN och berörda kommuner på sträckan att kompletterande trafik krävs för att även i framtiden säkerställa att främst elever, studenter och arbetspendlare tar sig till och från sin dagliga sysselsättning. Utifrån detta har ett förslag till tidtabell tagits fram som skulle tillgodose de basala behoven för arbets- och studiependling.

Antagna kostnader och intäkter

Antalet körda kilometer i förslaget uppskattas till ca 225 000 – 230 000 km per år, med en kalkylerad antagen bruttokostnad om ungefär 5 mkr per år. Länstrafikens bedömning är att linjen kommer att vara en av de mest attraktiva i linjenätet och ge en kostnadstäckning om cirka 75 procent vilket gör att nettofinansieringsbehovet i så fall blir 1,25 mkr. Detta är dock en bedömning utifrån ett normalläge och den erfarenhet som finns. Upphandling där det ställs nya, och förändrade villkor jämfört mot standard, samt förändrade resvanor kan förändra prognosen.

Inriktning och fortsatt arbete

I det förslag som arbetats fram är arbetshypotesen en avtalstid om två år samt 1 + 1 optionsår för att möta trafikstart av nytt avtal på Norrlandskusten (Umeå – Luleå – Haparanda). I förslaget till tidtabell finns fem turer mot Luleå samt fyra turer mot Haparanda, se mer detaljerad tidtabell i bilaga. För att köra denna trafik beräknas fyra stycken fordon åtgå.

¹ Enligt *Regionalt trafikförsörjningsprogram Norrbottens län 2018-2030* finns bl a följande resenärsmål (sid 41):

- År 2025 ska resenären kunna resa till varje kommunhuvudort och vara framme senast kl 10.00 och resa därifrån efter kl 16.00 samma dag.
- År 2030 ska resenären kunna arbetspendla och arbeta mellan kl 07.00 – 18.00 på varje kommunhuvudort.

Avsikten är att upphandla äldre fordon under denna period för att undvika kostnadsdrivande faktorer. Trafiken upphandlas som en egen stomlinje i Norrbotten vilket gör att justeringar och anpassningar av trafiken över tid blir lättare att hantera då Norrbotten förfogar över trafiken fullt ut utan att förändringar i Norrbotten påverkar andra län.

RKM:s direktion beslutade den 31 mars 2021 (§33) att finansieringen av kompletterande busstrafik längs kusten på sträckan Luleå - Haparanda fördelas enligt nuvarande avtal om fördelning av kostnader. Detta betyder i praktiken att det är Region Norrbotten som ska finansiera den kompletterande trafiken.

Upphandlingen behöver påbörjas och genomföras relativt snart för att säkerställa trafik på sträckan när det nya avtalet träder i kraft. För att komma vidare i frågan måste trafikplikt beslutas. Enligt avtal finansieras stomlinjer av Region Norrbotten vilket gör att regionen behöver söka trafikplikt hos RKM för den här trafiken. Beslut om trafikplikt behöver därför beslutas vid RKM:s direktionsmöte den 15 juni, samt tidtabeller och formalia kring upphandlingen.

I de pågående projektet med att ta fram en ny trafikkarta i länet samt i arbetet med framtagandet av ett nytt trafikförsörjningsprogram är det ytterst angeläget att se över hela länets behov av kollektivtrafik. Utöver detta är det viktigt att i den pågående översynen av förbundsordning och samarbetsavtal kopplat till regionala kollektivtrafikmyndigheten som kommunalförbund säkerställa en fungerande budgetprocess och kostnadsfördelning mellan regionen och kommunerna.

Hållbarhet

Kollektivtrafiken är ett mer miljövänligt alternativ än om alla resenärer väljer att åka med egen bil, således viktig för den ekologiska hållbarheten. Den kompletterande busstrafiken syftar till att möjliggöra arbets- och studiependling för flertalet kommuner där tåget ännu inte fyller de behov som finns. Detta möjliggör att även människor som bor utanför kommuncentra får en fungerande kollektivtrafik för arbets- och studiependling som gör att de kan bo kvar på orten, vilket bidrar till ekonomisk hållbarhet i glesbygd.

Bilagor

Länstrafikens förslag till tidtabell på sträckorna Haparanda – Kalix – Luleå samt Luleå – Kalix – Haparanda
Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 68

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör
Ekonomi- och planeringsdirektör
Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten

§ 149

Samverkans- och finansieringsavtal avseende persontrafik på Haparandabanan

Dnr 750-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår fullmäktige besluta att godkänna avtal enligt bilaga.

Reservation

Marianne Sandström (SD) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Att bygga ut kollektivtrafiken i länet går helt i linje med den regionala utvecklingsstrategin. En utbyggnad av persontågtrafiken i länet är ett steg mot ett mer hållbart resande i länet och därför angeläget.

Sammanfattning

Ett avtal gällande samverkan och finansiering av persontågtrafik på sträckan Luleå – Boden – Kalix – Haparanda har tagits fram mellan den regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) och Region Norrbotten, Haparanda kommun, Kalix kommun, Bodens kommun samt Luleå kommun.

Regionala utvecklingsnämnden har 2021-06-02 § 69 föreslagit fullmäktige besluta att godkänna avtal enligt bilaga.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) föreslår avslå regionala utvecklingsnämndens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionala utvecklingsnämndens förslag mot Marianne Sandströms förslag och finner att regionstyrelsen bifaller regionala utvecklingsnämndens förslag.

Ärendet

Bakgrund

Staten, genom Trafikverket, har träffat avtal med de regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland avseende samverkan avseende tågtrafik inom norrtågstrafiken från den 1 augusti 2021 till den 9 december 2023 med möjlig förlängning i ett (1) plus ett (1) år. Samverkansavtalet gäller som längst till den 13 december 2025.

Verksamheten på Haparandabanan omfattar för tillfället tre (3) dagliga dubbelturer på sträckan. Diskussion om att utöka verksamheten till att omfatta

fem (5) dagliga dubbelturer på sträckan pågår, men ingår inte i detta samverkansavtal.

Enligt samverkansavtalet bidrar Trafikverket med viss finansiering av verksamheten. Resterande del finansieras av RKM. Avtal avser att reglera denna finansiering och anslutande frågor.

Driftskostnad

Driftskostnaden utgör den årliga totala faktiska kostnaden för verksamheten som faller på RKM. Driftskostnaden kan öka eller minska beroende på om verksamheten går med överskott eller underskott. Finansiärerna är skyldiga att täcka eventuella underskott enligt överenskomna fördelningsnycklar. Eventuellt överskott ska fördelas enligt samma fördelningsnycklar.

Finansiering

Finansiärerna har enats om följande fördelningsnycklar för den interna fördelningen av driftskostnaden:

Finansiär	Andel
Bodens kommun	12 %
Haparanda kommun	9 %
Kalix kommun	10 %
Luleå kommun	19 %
Region Norrbotten	50 %

Trafikverket har meddelat att staten kommer att bidra med 3,4 mkr för 2021, 8,2 mkr för 2022 och med 7,7 mkr för 2023. Baserat på ovanstående har parterna enats om följande preliminära budget avseende driftskostnaderna för de inledande tre verksamhetsåren:

Finansiär	2021	2022	2023 (preliminär)
Trafikverket	3,4	8,2	7,7
Bodens kommun	1,1	1,1	1,4
Haparanda kommun	0,8	0,8	1,1
Kalix kommun	0,9	0,9	1,2
Luleå kommun	1,6	1,7	2,3
Region Norrbotten	4,3	4,5	6,0
Beräknad kostnad	12,1 mkr	17,2 mkr	19,7 mkr

Hållbarhet

Ur miljösynpunkt är det positivt med utökade möjligheter till tågtrafik i länet, det är också ett steg mot ett mer hållbart resande i länet. Den utökade tågtrafiken innebär snabbare resor på flera av sträckorna, för både kvinnor

och män. Tågtrafik är en relativt kostsam verksamhet att bedriva i jämförelse med till exempel busstrafik. Med anledning av detta genomförs trafiken på Haparandabanan som inledningsvis i liten skala för att kunna utvärdera vilken trafik som bör finnas i framtiden.

Beslutsunderlag:

Samverkans- och finansieringsavtal Avseende trafikering med tåg av sträckan Luleå – Boden – Kalix – Haparanda

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 69

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

Regionala kollektivtrafikmyndigheten

§ 150

Uppsiktsplikt över hel- och delägda bolag 2020

Dnr 752-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. verksamheten i det delägda bolaget BD Pop AB under 2020 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
2. verksamheten i det delägda bolaget Energikontor Norr AB under 2020 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
3. verksamheten i det delägda bolaget Filmpool Nord AB under 2020 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
4. verksamheten i det delägda bolaget InformationsTeknik i Norrbotten AB under 2020 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
5. verksamheten i det delägda bolaget Investeringar i Norrbotten AB under 2020 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
6. verksamheten i det delägda bolaget Almi Nord Företagspartner AB under 2020 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
7. verksamheten i det delägda bolaget Norrbotniabanan AB under 2020 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.
8. verksamheten i det delägda bolaget Arctic Business Incubator AB under 2020 bedrivits i enlighet med de för bolaget fastställda styrdokument.

Yttrande till beslutsförslaget

De region- och kommunägda bolagen bidrar med sin verksamhet till Norrbottens utveckling. Regionfullmäktige beslutade i februari 2020 att inrätta en årlig bolagsdag där bolagen ska presentera sin verksamhet för regionfullmäktige för att öka kunskapen om bolagen och synliggöra deras bidrag till länets utveckling. Bolagsdagen har varit planerad till fullmäktige redan under föregående år men har skjutits upp på grund av rådande pandemi och planeras tas upp under ett senare fullmäktige 2021.

Sammanfattning

Regionstyrelsen ska årligen pröva om verksamhet som bedrivits i hel- eller delägda bolag under föregående år varit förenligt med de fastställda kommunala ändamålen och befogenheterna. Prövningen omfattar sex delägda bolag. Utifrån genomförd granskning bedöms verksamheten som respektive bolag

bedrivit under föregående år ha varit förenligt med det kommunala ändamålet och befogenheter.

Arctic Business Incubator AB är prövat utifrån dess styrdokument då Region Norrbotten är minoritetsägare.

Regionala utvecklingsnämnden har 2021-06-02 § 72 föreslagit regionstyrelsen besluta att verksamheten i berörda delägda bolag under 2020 bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Ärendet

Det finns en lagstadgad skyldighet i kommunallagen (6 kap 9-10 §§ KL) för regionstyrelsen att pröva om de kommunala bolagen (här avses både hel- och delägda bolag, se 10 kap § 2 KL) följt kommunala ändamål och befogenheter. I årliga beslut ska varje aktiebolag prövas om den verksamhet som bedrivits varit förenligt med de fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till full-mäktige om nödvändiga åtgärder.

Enligt regionstyrelsens reglemente 5 § ska styrelsen senast 30 maj pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som regionen helt eller delvis äger under föregående kalenderår varit förenligt med de fastställda kommunala ändamålen och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Prövningen av 2020 års verksamhet omfattar de delägda bolagen BD Pop AB, Energikontor Norr AB, Filmpool Nord AB, InformationsTeknik i Norrbotten AB, Investeringar i Norrbotten AB, Norrbottenabanan AB och Arctic Business Incubator AB

Bedömningen görs utifrån bolagsordning och ägardirektiv samt information inhämtat från årsredovisningar och uppföljning av ägardirektiv.

Prövning avseende regionens delägda bolag:

BD Pop AB organisationsnummer 556841-3438

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip främja regionens utveckling genom att stödja talanger, stärka den regionala musikbranschen samt simulera tillväxt av kulturella och kreativa näringar inom regionen.

Nettoomsättningen var under året 191 265 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 159 238 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020. BD Pop AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Energikontor Norr AB organisationnummer 556595-9151

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip arbeta för en ökad andel av förnybar energi och energieffektivisering, bidra till utvecklingen av sam-verkan inom energi- och klimatområdet samt stödja och utveckla regionsamverkan i ett internationellt perspektiv.

Nettoomsättningen var under året 14 518 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 375 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020. Energikontor Norr AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Filmpool Nord AB organisationsnummer 556529-8790

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip främja regionens utveckling ge-nom att utveckla den regionala filmbranschen och intresset för film och audiovisuell produktion, som en viktig kulturnäring. Satsningarna ska ge direkta och indirekta intäkter till länets näringsliv.

Nettoomsättningen var under året 28 762 663 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 1 455 632 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020. Filmpool Nord AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

InformationsTeknik i Norrbotten AB organisationsnummer 556537-6877

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip främja regionens utveckling och tillväxt inom bolagets verksamhetsområden. Bolaget ska verka för att det läns-gemensamma nätet kommer till en praktisk användning för nä-ringsliv och offentlig service så att en mångfald av tjänster skapas.

Nettoomsättningen var under året 42 500 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev -90 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020. InformationsTeknik bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Investeringar i Norrbotten AB organisationsnummer 556903-8119

Bolagets ändamål är att med iakttagande av kommunal likställighets- självkostnads- och lokaliseringsprincip främja regionens utveckling ge-nom att importera etablerare och investerare till Norrbottens län.

Nettoomsättningen var under året 5 084 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 1 032 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020. Investering-ar i Norrbotten AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fast-ställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Almi Nord Företagspartner AB organisationsnummer 556735-6398

Almi Företagspartner Nord Aktiebolag är ett regionalt dotterbolag inom Almikongcernen. Bolaget har sitt säte i Västerbottens län, Umeå kommun och verksamheten bedrivs i Umeå, Skellefteå samt Luleå. Almis uppdrag är att stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för hållbar tillväxt genom att medverka till att utveckla och finansiera små och medelstora företag med lönsamhets- och tillväxtpotential. Verksamheten ska utgöra ett komplement till den privata marknaden och vara tillgänglig i hela landet.

Almi Företagspartner Nord Aktiebolag ägs till 51 procent av moderbolaget i Almikongcernen Almi Företagspartner AB, 556481-6204, till 24,5 procent av Region Norrbotten, 232100-0230, och till 24,5 procent av Region Västerbotten, 222000-2436.

Rörelseintäkterna var under året 30 377 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 3 403 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägaranvisning. Vid årsstämman beviljades bolagets verkställande direktör och styrelse ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2020. Almi Nord Företagspartner AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt det fastställda kommunala ändamålet och befogenheter.

Norrbotniabanan AB organisationsnummer 556755-2517

Bolagets ändamål är att arbeta för att en ny järnväg (Norrbotniabanan) byggs sträckan mellan Umeå och Haparanda samt därmed förenlig verksamhet.

Rörelseintäkterna var under året 1 112 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 80 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Årsstämma hålls den 3 juni 2021. Norrbotniabanan AB bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt de för bolaget fastställda styrdokument.

Arctic Business Incubator AB organisationsnummer 556668-3198

Bolaget ska bistå entreprenörer och potentiella tillväxtföretag med aktiv och anpassad managementsupport, finansiella, tekniska och kommersiella nätverk, en kreativ tillväxtmiljö och även idka därmed förenlig verksamhet. Majoriteten av bolaget är privat, Region Norrbotten äger 9 procent.

Rörelseintäkterna var under året 15 962 000 kronor och resultatet efter finansiella poster blev 482 000 kronor. Verksamheten har varit i linje med ägardirektiven. Årsstämma hålls den 25 maj 2021. Arctic Business Incubator AB

bedöms ha bedrivit sin verksamhet enligt de för bolaget fastställda styrdokumenten.

Beslutsunderlag:

Årsredovisning 2020 BD Pop AB

Årsredovisning 2020 Energikontor Norr AB

Årsredovisning 2020 Filmpool Nord AB

Årsredovisning 2020 InformationsTeknik i Norrbotten AB

Årsredovisning 2020 Investeringar i Norrbotten AB

Årsredovisning 2020 Almi Företagspartner Nord AB

Årsredovisning 2020 Norrbotniabanan AB

Årsredovisning 2020 Arctic Business Incubator AB

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 72

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

§ 151**Tillägg till aktieägaravtal – Arctic Business Incubator AB**

Dnr 753-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår fullmäktige besluta att anta tillägg till aktieägaravtal för Arctic Business Incubator AB.

Yttrande till beslutsförslaget

Arctic Business Incubator AB utgör en viktig del i länets innovationssystem. Den nya ägarbilden bidrar till att stärka inkubatorn.

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden har 2021-06-02 § 73 föreslagit fullmäktige besluta att anta tillägg till aktieägaravtal för Arctic Business Incubator AB.

Ärendet

Region Norrbotten är en av delägarna i Arctic Business Incubator (ABI) som utgör en viktig del i länets innovationssystem. Det skapar förutsättningar för olika idéer och i förlängning arbetstillfällen. ABI, som verkar i hela länet, utgör en viktig del i detta arbete.

I och med att Luleå kommun och Skellefteå Industrihus AB avyttrar delar av sina aktieandelar till Piteå kommun ändras ägarbilden. Det innebär att ett tillägg till aktieägaravtal är framtaget och behöver godkännas av regionfullmäktige. I övrigt förefaller inga förändringar för Region Norrbottens räkning i avtalet.

Bilagor

2021-04 Köp och tillägga till aktieägaravtal Arctic Business Incubator AB
Nuvarande aktieägaravtal Arctic Business Incubator AB
Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2021-06-02 § 73

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 152

Avsteg från regelverket för uteblivet besök vid coronavaccinering

Dnr 832-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att:

1. inte ta ut någon avgift för uteblivet besök för personer som valt att inte vaccinera sig med Astra Zenecas vaccin Vaxzevria mot covid-19
2. beslutet gäller retroaktivt från 10 juni 2021
3. ordinarie regelverk för uteblivet besök gäller framöver eftersom vaccinvalet nu är fritt.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser det som angeläget att säkerställa att regionen har en generös hållning gällande covid-19 vaccinationer. Dessa erbjuds kostnadsfritt till alla från 18 år och uppåt och regionen kommer inte heller att ta ut en avgift för uteblivet besök för dessa vaccinationer.

Ärendets behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslår att inte ta ut någon avgift för uteblivet besök för personer som valt att inte vaccinera sig med Astra Zenecas vaccin Vaxzevria mot covid-19, att beslutet gäller retroaktivt från 10 juni 2021 och att eftersom vaccinvalet nu är fritt gäller ordinarie regelverk för uteblivet besök.

Marianne Sandström (SD) stödjer ordförandens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer eget förslag under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller förslaget.

Ärendet

All vaccination mot covid-19 erbjuds kostnadsfritt till personer från 18 år. Om en person uteblir från ett bokad vaccinationsbesök ska en uteblivaneavgift på 400 kronor tas ut enligt regionens fastställda regelverk för avgifter. Regionen har sedan vaccinationsstart debiterat ca 600 personer avgift för uteblivet besök.

Ett flertal regioner tar inte ut avgift för uteblivet besök i samband med vaccination mot covid-19. Regionstyrelsen föreslår fullmäktige besluta om ett avsteg från regelverket för avgifter som innebär att en avgift för uteblivet besök inte ska tas ut i samband med covid-19 vaccination.

De personer som har debiterats avgift för uteblivet besök i samband med covid-19 vaccination kommer att få avgiften återbetald.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Protokollsutdrag skickas till:

HSV-direktör

Ekonomi- och planeringsdirektör

Divisionschefer